

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA MANAGEMENTU

Turistický potenciál Zlínského kraje

Tourist Potential of the Zlin Region

Student: Lucie Brázdilová

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Vanda Klennerová

Ostrava 2013

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra managementu

Zadání bakalářské práce

Student: **Lucie Brázdilová**
Studijní program: B6208 Ekonomika a management
Studijní obor: 6501R006 Ekonomika cestovního ruchu
Specializace: 02 Ekonomika cestovního ruchu
Téma: Turistický potenciál Zlínského kraje
Tourist Potential of the Zlin Region

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
  2. Metodika zpracování a cíle práce
  3. Teoretický vstup do problematiky
  4. Analýza turistického potenciálu Zlínského kraje
  5. Dotazníkové šetření
  6. Vlastní doporučení
  7. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

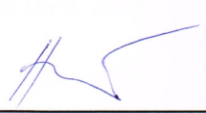
DAVID, Petr a Vladimír SOUKUP. *Velká turistická encyklopedie – Zlínský kraj*. Praha: Knižní klub, 2008. ISBN 978-80-242-2076-5.
ORIEŠKA, Ján. *Služby v cestovním ruchu*. Praha: Idea servis, 2010. ISBN 978-80-85970-68-5.
RYGLOVÁ, Kateřina. *Cestovní ruch: soubor studijních materiálů*. 3. rozš. vyd. Ostrava: Key, 2009. ISBN 978-80-7418-028-6.

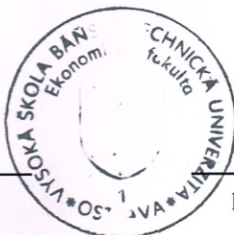
Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

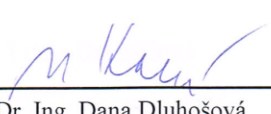
Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Vanda Klennerová**

Datum zadání: 23.11.2012

Datum odevzdání: 10.05.2013

Ing. Petra Horváthová, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Místopřísežné prohlášení

Prohlašuji, že celou bakalářskou práci na téma Turistický potenciál Zlínského kraje, včetně příloh, jsem vypracovala samostatně a uvedla jsem veškerou použitou literaturu.

Ve Fryštáku dne 10. 5. 2013

Lucie Brázdilová

Lucie Brázdilová

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala paní Ing. Vandě Klennerové za vedení práce a poskytování cenných informací a rad. Dále děkuji své rodině, že mě po celou dobu psychicky podporovala.

OBSAH

1.	ÚVOD	5
2.	METODIKA ZPRACOVÁNÍ A CÍLE PRÁCE	6
3.	TEORETICKÁ ČÁST	7
3.1	Vymezení a charakter cestovního ruchu	7
3.1.1	Specifické znaky cestovního ruchu	8
3.1.2	Charakter služeb v cestovním ruchu	8
3.2	CESTOVNÍ RUCH JAKO SYSTÉM	10
3.2.1	Subjekt cestovního ruchu	10
3.2.2	Objekt cestovního ruchu	10
3.3	TYPOLÓGIE CESTOVNÍHO RUCHU	11
3.3.1	Typy cestovního ruchu dle převažující motivace	11
3.3.2	Cestovní ruch dle místa realizace	13
3.3.3	Typy cestovního ruchu dle věku účastníků	13
3.3.4	Cestovní ruch dle způsobu financování	13
3.3.5	Typy cestovního ruchu dle převažujícího prostředí pobytu	13
3.3.6	Typy cestovního ruchu dle vztahu k platební bilanci státu	14
3.3.7	Typy cestovního ruchu dle délky pobytu	14
3.3.8	Typy podle způsobu zabezpečení cesty	14
3.3.9	Typy cestovního ruchu dle počtu účastníků	14
3.4	TURISTICKÝ POTENCIÁL	15
3.4.1	Charakteristika turistického potencionálu	15
3.4.2	Selektivní faktory	15
3.4.3	Lokalizační faktory	16
3.4.4	Realizační faktory	17
3.5	HODNOCENÍ TURISTICKÉHO POTENCIÁLU	18
4.	ANALÝZA TURISTICKÉHO POTENCIÁLU ZLÍNSKÉHO KRAJE	21
4.1	Charakteristika Zlínského kraje	21
4.1.1	Poloha a základní údaje	21
4.1.2	Historie	22
4.1.3	Podnebí a povrch	22
4.1.4	Ekonomická situace Zlínského kraje	24
4.1.5	Dopravní infrastruktura Zlínského kraje	24

4.1.6	Ubytovací služby	27
4.1.7	Stravovací služby.....	27
4.2	Jednotlivé turistické oblasti Zlínského kraje	28
4.2.1	Kroměřížsko	28
4.2.2	Zlínsko a Luhačovicko	28
4.2.3	Valašsko	29
4.2.4	Slovácko	30
4.3	Významné atraktivity za území Zlínského kraje	31
4.3.1	Oblast Kroměřížska	31
4.3.2	Oblast Zlínska a Luhačovicka	32
4.3.3	Oblast Valašska	34
4.3.4	Oblast Slovácka	35
4.4	Kulturní akce	36
4.4.1	Nejvýznamnější kulturně-společenské akce na území Zlínského kraje	37
4.5	SWOT analýza Zlínského kraje.....	37
5.	DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ.....	43
6.	VLASTNÍ DOPORUČENÍ.....	54
7.	ZÁVĚR.....	56
	Seznam použité literatury	57
	Seznam zkratk	61
	Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	
	Seznam obrázků	
	Seznam tabulek	
	Seznam grafů	
	Seznam příloh	
	Jednotlivé přílohy	

1. ÚVOD

Cestovní ruch se postupně stal neodmyslitelnou součástí dnešního moderního života a patří k nejrychleji se rozvíjejícím oblastem. Odvětví cestovního ruchu je součástí národních a mezinárodních hospodářství. Cestovní ruch se podílí na tvorbě hrubého domácího produktu a vytváří potřebná pracovní místa, což vede ke snižování nezaměstnanosti a růstu disponibilního příjmu obyvatelstva.

Hlavním motivem cestovního ruchu je záměrná změna prostředí. Každý jedinec má individuální potřeby, které chce uspokojovat. Velkou roli zde hraje motivace jedince, na jejímž základě můžeme cestovní ruch rozčlenit na typy a druhy.

Žijeme v době stresu a každý z nás si čím dál tím více uvědomuje potřebu relaxace. Právě Zlínský kraj je vhodným místem k obnově fyzických a duševních sil. Pokud návštěvník zavítá do Zlínského kraje, čeká tu na něj jedinečná atmosféra. Nikde jinde v České republice nenaleznete oblast, která by současně nabízela tak široké spektrum krajinné scenérie, folklóru, historických a technických památek. Turistická oblast Zlínsko je charakteristická především funkcionalistickými stavbami, pocházející z dob slavné éry Baťových závodů.

Turisté a návštěvníci určitě ocení stovky kilometrů značených turistických tras nebo hustou síť cyklostezek. Předností kraje je velká koncentrace slavností a festivalů, které jsou největším lákadlem pro turisty a návštěvníky. Především oblast Slovácka je bohatá na lidové slavnosti. Téměř každá obec má na Slovácku svoji vlastní slavnost nebo hody. O výjimečnosti Zlínského kraje vypovídá i skutečnost, že se zde střetávají tři národopisné celky – Slovácko, Valašsko a Haná.

Pro zpracování mé práce jsem si vybrala právě Zlínský kraj, a to z toho důvodu, protože v něm trvale žiji a můžu se při zpracování opírat o osobní zkušenosti a znalosti.

2. METODIKA ZPRACOVÁNÍ A CÍLE PRÁCE

Bakalářská práce je rozdělena celkem do sedmi kapitol. Teoretická část je zaměřená na definici cestovního ruchu a charakteristiku nezbytných pojmů, souvisejících s cestovním ruchem. Konec teoretické části se zaměřuje na definování a popis turistického potenciálu.

Čtvrtá kapitola začíná charakteristikou a analýzou Zlínského kraje. Postupně budou rozebrány čtyři turistické oblasti Zlínského kraje – Valašsko, Slovácko, Kroměřížsko a Zlínsko a Luhačovicko. Pro zlepšení představy o významných kulturních a přírodních atraktivitách na území Zlínského kraje jsou některé z nich detailněji popsány. V rámci charakteristiky regionu je použita i metoda komparace, kdy je srovnána dopravní infrastruktura Zlínského kraje.

Součástí bakalářské práce je SWOT analýza Zlínského kraje. V rámci této analýzy se zaměřuji na zpracování silných a slabých stránek a rozvádím možné příležitosti a hrozby, které by mohly ovlivnit pozici kraje jako turistického regionu.

V závěrečné části je provedeno dotazníkové šetření. Hlavním cílem šetření je zhodnocení turistického potenciálu Zlínského kraje z pohledu jeho obyvatel. Kdo jiný může lépe zhodnotit Zlínský kraj, než jeho samotní obyvatelé, kteří v něm žijí. Výsledky dotazníkové šetření jsou prezentovány pomocí grafického znázornění. Na základě dotazníkového šetření a provedené SWOT analýzy jsou navržena doporučení.

Práce vychází z dostupné odborné literatury a propagačních materiálů. Pro sestavení práce jsou použity i dostupné internetové zdroje. Mimo jiné využívám i vlastní znalosti, které jsem nabyla v průběhu studia.

Cílem této práce je vytvořit si přehled o turistickém potenciálu Zlínského kraje a na základě zjištěných skutečností poukázat na silné a slabé stránky a navrhnout případná doporučení. Z širokého spektra kulturních a přírodních atraktivit se zaměřuji na ty, které jsou dle mého názoru nejzajímavější pro potenciálního návštěvníka kraje.

3. TEORETICKÁ ČÁST

3.1 VYMEZENÍ A CHARAKTER CESTOVNÍHO RUCHU

Cestovní ruch se postupně stal součástí každé moderní společnosti. Každoročně miliony lidí opouští svá stálá bydliště za účelem rekreace, pozvání, styku s lidmi a z celé řady dalších důvodů.

Samotné počátky cestovního ruchu spadají do období starověku, kdy cestování hrálo významnou roli při vývoji starověkých civilizací – Sumerové, Asyřané, Egypťané, Peršané. Dokonce už staří Římané stavěli rekreační centra a střediska zábavy. [3]

Cestovní ruch není jen významným společensko-ekonomickým fenoménem. Postupně se stále více dostává do popředí jeho ekonomický význam. Proto je nutno ho chápat ve dvou rovinách. V první rovině je potřeba ho chápat jako způsob uspokojování potřeb účastníků cestovního ruchu a v druhé rovině hraje důležitou roli v oblastech podnikatelských příležitostí v mnoha oborech, které jsou součástí ekonomiky společnosti. [9]

Samotný cestovní ruch bývá definován mnoha způsoby. Každý samostatně fungující subjekt má jiný pohled na toto odvětví, jinak pohlízejí cestovní kanceláře, jinak ubytovací zařízení a úplně odlišný pohled na cestovní ruch mají ti, kteří se ho aktivně účastní. [9]

Autoři při definování pojmu cestovní ruch zdůrazňují různé stránky tohoto jevu, často v závislosti na tom, z hlediska které vědní disciplíny je cestovní ruch zkoumán a definován.

Za důležitý mezník v definování cestovního ruchu z hlediska statistiky lze považovat konferenci Světové organizace cestovního ruchu (WTO), která se uskutečnila v roce 1991 v kanadské Ottavě. Na této konferenci bylo konstatováno, že cestovní ruch současné doby je nejen významným faktorem světového obchodu, ale také účinným faktorem ekonomického, kulturního a sociálního rozvoje národních celků. I přes veškerou snahu odborníků z různých zemí se stále objevují problémy při přesném definování. Na konferenci WTO představitelé z 91 zemí podali jednotný návrh na unifikaci základních pojmů souvisejících s cestovním ruchem a cestováním na národní a mezinárodní úrovni. [4] „WTO definuje cestovní ruch jako činnost osoby, cestující ve volném čase na přechodnou dobu do místa mimo její trvalé bydliště, a to za jiným účelem, než je vykonávání výdělečné činnosti v navštíveném místě“ [2, str. 12]

3.1.1 Specifické znaky cestovního ruchu

- 1) Významnou roli hraje sezónnost.
- 2) Rozvoj cestovního ruchu ovlivňují politicko-správní podmínky, kam patří například celní povinnosti, legislativní opatření a další.
- 3) Produkt cestovního ruchu nelze skladovat.
- 4) Je zde vysoký podíl lidské práce. Profesní úroveň ovlivňuje kvalitu poskytovaných služeb.
- 5) Poptávku výrazně ovlivňují tyto faktory – příjem obyvatelstva, spotřebitelské preference, fond volného času, cenová hladina nabízených služeb, motivace, móda, prestiž a celkový způsob života.
- 6) Vznik a rozvoj nových technik a technologií pozitivně ovlivňují nabídku.
- 7) Specifická je místní vázanost a spojitost s územím. Spotřeba produktu je přímo vázána na danou lokalitu, ve které se daný produkt nachází.
- 8) Provázanost nabídky a poptávky. Například narůstající zájem ze strany turistů o specifické místo má za následek vznik nových podnikatelských příležitostí. Především se jedná o budování nových ubytovacích zařízení, restaurací, směnáren, parkovišť, obchodů a dalších. Budování nových objektů následně vyvolá vytváření nových pracovních příležitostí, což má za následek snížení nezaměstnanosti v dané lokalitě.
- 9) Trh je silně ovlivňován přírodními faktory a nepředvídatelnými vlivy. [5]

3.1.2 Charakter služeb v cestovním ruchu

„Podle Ryglové (2009, str. 96) se službami obecně rozumí ekonomická činnost lidí, jejímž výsledkem jsou nemateriální hodnoty, které se projevují jako užitečné efekty pro spotřebitele služeb.“ Služby nemají hmotný charakter, na významu nabývá jejich užitný efekt. Služby cestovního ruchu jsou nesourodé, což umožňuje jejich členění z více hledisek.

Podle významu ve spotřebě účastníků cestovního ruchu rozlišujeme služby

- základní – služby spojené s dopravou účastníka na místo rekreace a zpět a služby spojené s pobytem v rekreační oblasti – ubytovací, dopravní, stravovací.
- doplňkové – služby spojené s využíváním atraktivit rekreačního prostoru.

Podle místa

- služby poskytované v místě obvyklého pobytu,
- služby v rekreačním prostoru,
- služby poskytované během přepravy.

Podle způsobu úhrady

- služby placené,
- služby neplacené.

Podle charakteru spotřeby

- služby osobní – například odnesení zavazadel,
- služby věcné – například úprava lyžařské výstroje.

Podle způsobu zabezpečení

- služby obstarávané (zapojení cestovních kanceláří a cestovních agentur),
- služby vlastní,
- služby poskytované dodavatelským způsobem.

Podle funkcí ve vztahu k uspokojovaným potřebám účastníků cestovního ruchu

- stravovací,
- ubytovací,
- dopravní,
- lázeňsko-léčebné,
- společensko-kulturní,
- zprostředkovatelské,
- sportovně-rekreační,
- směnárenské,

- informační,
- průvodcovské,
- obchodní,
- zdravotní,
- pasové. [5]

3.2 CESTOVNÍ RUCH JAKO SYSTÉM

3.2.1 Subjekt cestovního ruchu

Subjektem je každý účastník cestovního ruchu, který uspokojuje své potřeby spotřebou statků a služeb cestovního ruchu v době pobytu mimo své trvalé bydliště. Těmito subjekty jsou turista, výletník a návštěvník.

„Turista je dočasný návštěvník, který se zdrží v navštívené zemi alespoň 24 hodin, realizuje alespoň jedno přenocování a motivem jeho cesty je buď využití volného času (zábava, dovolená, odpočinek, sport a jiné), nebo vyřizování různých záležitostí.“ [7, str. 34]

Výletník (jednodenní návštěvník) je osoba, která se zdrží v dané zemi po dobu jednoho dne, aniž by zde přenocoval.

„Návštěvník je osoba, která v domácím cestovním ruchu cestuje na jiné místo v zemi svého trvalého bydliště na kratší dobu než 6 měsíců. V zahraničním cestovním ruchu cestuje do jiné země na dobu nepřesahující jeden rok s tím, že hlavní účel cesty je v obou případech jiný než výkon výdělečné činnosti.“ [3, str. 14]

3.2.2 Objekt cestovního ruchu

Objektem cestovního ruchu se rozumí místo, které je cílem cestování účastníka. Objekt je tvořen cílovým místem, podniky a institucemi cestovního ruchu. Cílové místo by mělo disponovat vhodným přírodním a společenským potenciálem pro cestovní ruch, neboli primární nabídkou. Potencionál cestovního ruchu nemá rovnoměrný charakter, a proto může nabývat významu místního, celostátního nebo mezinárodního. Sekundární nabídka je infrastrukturní vybavenost, která je prostředkem k dosažení cílů. [3] [9]

3.3 TYPOLOGIE CESTOVNÍHO RUCHU

V odborných literaturách se setkáváme s různými členěními cestovního ruchu. „Například P. Bernecker člení cestovní ruch na druhy a formy, kde jako rozhodující kritérium používá motivaci prostředí.“ [10, str. 19]

V odborné literatuře se nejčastěji setkáváme s tímto členěním:

- a) **formy cestovního ruchu**, kde hlavní roli hraje motivace účastníků cestovního ruchu,
- b) **druhy cestovního ruchu** zohledňují především jevový průběh a způsob realizace cestovního ruchu, a to v závislosti na geografických, ekonomických, společenských a jiných podmínkách, jakož i jeho účinky. [4]

Správné dělení na formy a druhy cestovního ruchu není ještě stále jednotné. Proto se v praxi setkáváme se situací, kdy dochází k prolínání obou hledisek. Při zkoumání této problematiky jsem se sama přesvědčila, že samotní autoři nemají zcela jasno v tom, co přesně považovat za formu a co za druh cestovního ruchu. Z důvodu nejednotnosti v této problematice jsem ve své práci upustila od členění cestovního ruchu na druhy a formy. „Indrová (2009, str. 17) tvrdí že, za rozumné řešení se dá považovat uplatnění společného kritéria typu cestovního ruchu, jako vyjádření jeho jevové formy.“ Na základě tohoto kritéria lze charakterizovat účastníka cestovního ruchu z pohledu motivace, způsobu realizace a účinků, které pro jednotlivce i společnost cestovní ruch přináší. [4]

3.3.1 Typy cestovního ruchu dle převažující motivace

Rekreační cestovní ruch je nejrozšířenější a nejstarší typ cestovního ruchu, vyhledávaný za účelem obnovy fyzických a duševních sil. Rekreační cestovní ruch není spojen jen s pasivním odpočinkem, ale obvykle se jedná o aktivní pobyt v přírodě, vykonávání sportovních aktivit, koníčků, atd. U nás v České republice se velké oblibě těší chataření a chalupaření.

Kulturně poznávací cestovní ruch je zaměřen na pozvání tradic, nových kultur, zvyků, náboženství, způsobů života apod. Má důležitou výchovně vzdělávací funkci a přispívá k rozšíření kulturně společenského rozhledu obyvatelstva. Zahrnuje především návštěvu kulturně-historických památek (hrady, zámky), kulturních zařízení (muzea, galerie, knihovny), kulturních akcí (festivaly, lidové slavnosti, divadelní představení) a dalších. [4]

Zdravotně orientovaný cestovní ruch je zaměřen na obnovu fyzických a duševních sil člověka. Zahrnuje celou řadu zdravotně orientovaných aktivit. Zdravotní cestovní ruch je spojen s návštěvou lázeňských a rekreačních zařízení.

Sportovně orientovaný cestovní ruch lze rozdělit do dvou skupin, a to na formy cestovního ruchu s aktivní sportovní účastí (horolezectví, pěší turistika, cykloturistika, vodní turistika a jiné) nebo s pasivní sportovní účastí (sportovní diváctví). Specifickou formou je tzv. lovecká turistika, zaměřená na lov divoké zvěře a ptáků.

Cestovní ruch orientovaný na poznání přírodního prostředí je zaměřen na hlubší poznání fauny a flóry. Zahrnuje návštěvy přírodních rezervací, národních parků, chráněných krajinných oblastí, odlehlých míst a atraktivit spojených s přírodou. Specifickým typem cestovního ruchu je ekoturistika. Jedná se o cestování zaměřené na přírodní oblasti. Ekoturistika nemá masový charakter. Je založena na poznání historie a místního obyvatelstva, pochopení vztahu člověka a životního prostředí. Ekoturistika musí být šetrná a nesmí narušovat kulturu místního obyvatelstva. [4]

Cestovní ruch s dobrodružnými motivy je forma cestovního ruchu spjatá s aktivní účastí na dobrodružných aktivitách sportovního charakteru. Lidé si často testují své fyzické a psychické schopnosti a svou odolnost. Důvodem vyhledávání tohoto typu cestovního ruchu je adrenalin. V současné době se zvyšuje poptávka po adrenalinových sportech, mezi které lze zařadit tandemové seskoky, zorbing, paragliding, snowsport, paintball, bungee-jumping, apod.

Cestovní ruch s profesními motivy je odlišný od předešlých typů cestovního ruchu. Tato forma cestovního ruchu bývá realizována převážně v pracovní době účastníků. Náleží sem především obchodní cestovní ruch, kongresový cestovní ruch, incentivní cestovní ruch a cestovní ruch veletrhů a výstav. Incentivní cestovní ruch je motivačním nástrojem zaměstnavatele, který chce pozitivním způsobem motivovat své zaměstnance. Nejčastějším formou incentivního cestovního ruchu je zájezd zaměstnanců, který je plně nebo z části hrazen zaměstnavatel. [4]

Specifické formy cestovního ruchu jsou ovlivněny individuální motivací účastníků cestovního ruchu, například seniorský cestovní ruch, venkovská turistika, agroturistika, lovecký cestovní ruch, cykloturistika a další. [4]

3.3.2 Cestovní ruch dle místa realizace

Cestovní ruch podle místa realizace dělíme na zahraniční a domácí cestovní ruch. O domácím cestovním ruchu mluvíme v případě, kdy účastníci nepřekračují státní hranice své země. Jinak řečeno se jedná o pobyt rezidentů na území domácí země. Naopak při zahraničním cestovním ruchu účastníci překračují hranice své země. Mezinárodní cestovní ruch pak zahrnuje pohyb účastníků mezi různými státy, bez konkrétního teritoriálního určení. [4]

3.3.3 Typy cestovního ruchu dle věku účastníků

Podle věku účastníků dělíme cestovní ruch na cestovní ruch dětí, mládeže, seniorů a rodin s dětmi. Cestovní ruch dětí je určen pro děti do 15 let, kteří se účastní většinou bez svých rodičů. Cestovní ruch mládeže zahrnuje cestování a pobyty mladých lidí ve věku 15 až 25 let. Mladým lidem jsou nabízeny speciální pobyty, zahraniční jazykové kurzy, mezinárodní výměnné pobyty, speciální pracovní a studijní programy. Cestovní ruch seniorů zahrnuje speciální pobytové a poznávací balíčky. Význam seniorského cestovního ruchu neustále roste, protože se zvyšuje počet obyvatel postproduktivního věku. Rodinného cestovního ruchu se účastní rodiny s dětmi. Cestovní kanceláře a agentury nabízejí speciální pobytové a poznávací zájezdy, které jsou koncipované právě pro rodiny s dětmi. [4]

3.3.4 Cestovní ruch dle způsobu financování

Podle způsobu financování dělíme cestovní ruch na komerční a sociální. Situace, kdy si účastník hradí plnou výši nákladů, nazýváme komerční cestovní ruch. Opačným jevem je sociální cestovní ruch, kdy si účastník hradí jen určitou část vzniklých nákladů. Zbývající část je hrazena formou příspěvku od nějaké instituce nebo organizace. [4]

3.3.5 Typy cestovního ruchu dle převažujícího prostředí pobytu

Cestovní ruch podle převažujícího prostředí členíme na městský, venkovský a lázeňský cestovní ruch. Účastníci cestovního ruchu vyhledávají venkovský cestovní ruch převážně za účelem pobytu na čerstvém vzduchu. Poslední dobou se do popředí dostává tzv. agroturistika. Agroturistika je spojena s pobytem účastníků na farmách, statcích, zemědělských usedlostech a vinicích, kde si účastníci například sami obstarávají jídlo a vodu. Posledním typem je lázeňský cestovní ruch, který zahrnuje lázeňské pobyty a rekonvalescenční programy.

3.3.6 Typy cestovního ruchu dle vztahu k platební bilanci státu

Zde se sleduje převážně účinek cestovního ruchu na národní ekonomiku daného státu ve vztahu k zahraničí. O aktivním cestovním ruchu mluvíme tehdy, když příjmy z cestovního ruchu převažují nad výdaji (vzniká tzv. kladné saldo platební bilance). Aktivní cestovní ruch zahrnuje příjezdy zahraničních návštěvníků do určité země. Jejich samotný pobyt znamená příliv devizových prostředků, což má kladný vliv na platební bilanci. Opačný jev je cestovní ruch pasivní, který znamená, že výdaje cestovního ruchu převyšují nad příjmy. Patří sem výjezdy obyvatel určité země do jiného státu. Pobyt obyvatel v zahraničí znamená odčerpávání devizových prostředků z domácí země, což má negativní vliv na platební bilanci státu. [4]

3.3.7 Typy cestovního ruchu dle délky pobytu

Toto členění vyplývá z délky pobytu jednotlivých účastníků. Krátkodobý cestovní ruch je specifický krátkou dobou pobytu (do 3 přenocování). Dlouhodobý cestovní ruch zahrnuje dovolené s více než 4 přenocováními a lázeňský cestovní ruch, který obvykle trvá 3 týdny. Dále je možné členění na tranzitní cestovní ruch, krátkodobý cestovní ruch, výletní cestovní ruch, víkendový cestovní ruch. [10]

3.3.8 Typy podle způsobu zabezpečení cesty

Zohledňuje se zde skutečnost, kdo zajišťuje samotný pobyt a cestu účastníků cestovního ruchu. Prvním typem je organizovaný cestovní ruch. Cesta a pobyt jsou realizovány cestovní kanceláří nebo jiným zprostředkovatelským subjektem. Zákazník si kupuje již ucelený produkt. Druhým typem je neorganizovaný cestovní ruch, kdy účastník je sám zodpovědný za vyřízení veškerých záležitostí, týkajících se ubytování, dopravy a pojištění. Účastník není omezen ze strany jiného zprostředkovatelského subjektu. Výhodou je, že účastník CR není omezen ze strany jiného zprostředkovatelského subjektu.

3.3.9 Typy cestovního ruchu dle počtu účastníků

Individuální cestovní ruch představuje cesty jednotlivců nebo rodin (malých skupin), cestujících samostatně. Skupinový cestovní ruch má podobu masového, skupinového nebo rodinného cestovního ruchu. Zvláštním typem je tzv. klubová turistika. [10]

3.4 TURISTICKÝ POTENCIÁL

3.4.1 Charakteristika turistického potencionálu

Turistický potenciál lze chápat jako souhrnný výsledek všech předpokladů cestovního ruchu, oceněných na základě bodovací škály. Základní podmínkou vzniku i rozvoje turistického potenciálu je především rozvoj výrobních sil. Další nezbytnou podmínkou jsou mírové podmínky života a samotné předpoklady území pro rozvoj. „*V oblasti, kde se válčí (neexistují zde normální podmínky života), není možný rozvoj cestovního ruchu.*“ [7, str. 6]

Na rozvoj turistického potenciálu mají vliv tři faktory, a to selektivní (stimulační), lokalizační a realizační.

3.4.2 Selektivní faktory

Selektivní neboli stimulační faktory stimulují vznik a rozvoj cestovního ruchu ve funkci poptávky. Rozlišujeme faktory *objektivní a subjektivní*.

Objektivní faktory

- Ekonomické – patří sem především úroveň ekonomiky státu, vyjádřená hrubým produktem a složením platební bilance. Dále dosažený stupeň materiální stránky životní úrovně, fond volného času, výše disponibilních příjmů obyvatelstva a celková úroveň cen na trhu služeb a zboží.
- Ekologické – významnou roli hraje dostatek atraktivního rekreačního prostoru, zajímavé přírodní atraktivity, příznivé klima a čisté ovzduší.
- Demografické – vše, co se týká obyvatelstva, jeho stavu a složení, například zdravotní stav, věkové a rodinné složení a hustota obyvatelstva. Největší zájem o cestovní ruch přichází ze strany mladých lidí, kde je však překážkou nedostatek finančních prostředků. Příznivý zdravotní stav podporuje cestovní ruch, protože umožňuje snášet námahu cestování. Na druhou stranu i špatný cestovní ruch vyvolává účast na cestovním ruchu formou pobytu v lázeňských zařízeních.
- Pracovní – zabezpečení cestovního ruchu dostatečným množstvím kvalifikované pracovní síly, zejména v institucích a zařízeních cestovního ruchu, ve vládních a správních institucích a ve všech ostatních službách cestovního ruchu.

- Materiálně-technické – jsou tvořeny především ubytovacími a stravovacími zařízeními, dopravní infrastrukturou, sportovně-rekreačními zařízeními a dostatečnou sítí obchodů a služeb.
- Administrativní – jsou spojovány se zahraničním cestovním ruchem a s tím spojenými výjezdovými formalitami, tj. pasovými, vízovými, celními a směnářskými předpisy. K administrativním podmínkám patří dále i formy zprostředkovatelských služeb cestovních kancelářích, praxe prodeje jízdenek, slevy poskytované v rámci cestovního ruchu. [7]

Subjektivní faktory

Do této kategorie řadíme psychologické pohnutky, které mají vliv na rozhodování potencionálních účastníků cestovního ruchu. Významnou roli zde hraje propagace, reklama, vlastní zkušenost, reference a další.

3.4.3 Lokalizační faktory

„Tyto faktory rozhodují o konkrétní lokalizaci, o funkčním využití konkrétní oblasti cestovním ruchem z hlediska přírodních možností nebo z hlediska charakteru a kvalit společenských podmínek a atraktivit.“ [15] Dělí se na přírodní faktory (podnebí, reliéf, fauna a flóra a hydrologické poměry) a společenské faktory (kulturně-historické památky, kulturní zařízení, kulturní akce, sportovní akce a jiné akce).

Přírodní atraktivity

- chráněná území a národní parky,
- termální a minerální prameny,
- jeskyně,
- lyžařské běžecké a sjezdové terény,
- horolezecké terény,
- moře a pláže,
- přírodní vodní plochy a toky se sladkou vodou,
- lesní a pralesní prostory,

- léčivé přírodní tuhé látky,
- luční prostory,
- hory, skály, pohoří,
- pouště a savany.

Společenské atraktivity

- hrady a zámky,
- sakrální stavby (náboženské stavby) a poutní místa (Velehrad, Hostýn),
- městské a vesnické památkové rezervace,
- památníky, muzea a skanzeny,
- zařízení kulturního a sportovního charakteru,
- technické památky a veřejnosti přístupné provozovny výroben,
- obchodní a zábavná centra,
- konferenční objekty,
- lázeňské lokality,
- archeologická naleziště. [13]

3.4.4 Realizační faktory

Realizační faktory mají stěžejní postavení pro konečnou fázi různých forem cestovního ruchu. Význam realizačních předpokladů spočívá v jejich schopnosti vytvářet spojovací článek mezi oblastmi (centry zájmu o rekreaci) a cílovými místy (oblasti rekreace). Většina studií, zabývajících se analýzou potenciálu cestovního ruchu a rekreace, jsou právě založeny na tomto přístupu. Realizační předpoklady umožňují prostřednictvím dopravy využívání materiálně-technické základny cestovního ruchu. [10]

Materiálně-technická základna

Tento pojem můžeme chápat jako souhrn všech zařízení cestovního ruchu, která se podílejí na rozvoji cestovního ruchu. Někteří autoři do materiálně-technické základny zahrnují všechna zařízení, spadající do terciérní sféry, jiní zase vymezují tuto základnu pouze jako

soubor zařízení, která slouží pro potřeby turistů a rekreatantů. Podle Ryglové (2009) je materiálně-technická základna tvořena - ubytovacími zařízeními, stravovacími zařízeními, sportovně rekreačními a zábavními zařízeními, účelovými zařízeními a cestovními kanceláři. [9]

Dopravní předpoklady

Základním předpokladem rozvoje a samotné realizace cestovního ruchu je dopravní síť a dopravní prostředky. Dopravní síť a dopravní prostředky umožňují účastníkům cestovního ruchu se přemísťovat z místa trvalého bydliště do vybraného turistického prostoru. Změny v dopravní síti mají vliv na cestovní ruch destinace. Jsou preferovány dopravní prostředky, zkracující čas cesty. Mezi nejrozšířenější dopravní prostředek patří automobil, vyznačující se velkou dynamičností rozvoje. V České republice je nejvíce využívána automobilová a autobusová doprava, ale v posledních letech roste zájem o leteckou dopravu na úkor silniční a železniční dopravy. [10] [9]

Železniční doprava je v posledních letech na vzestupu. Tratě jsou modernizovány, zvyšuje se rychlost vlakových souprav a modernizují se vozové parky. V cestovním ruchu se řadí železniční doprava k nejméně využívaným prostředkům dopravy, a to z důvodu vysoké ceny a nízké pružnosti, která je ovlivněna situací na kolejových tratích (častá zpoždění vlakových spojů). Nicméně velkou výhodou železniční dopravy je hromadnost a nízká závislost na ročních obdobích.

Letecká doprava je využívána na střední a velké vzdálenosti kontinentálního a interkontinentálního charakteru. Letecká doprava se vyznačuje vysokou rychlostí přepravy. Některá letiště jsou speciálně budována, tak aby se přizpůsobila potřebám účastníků cestovního ruchu. [10]

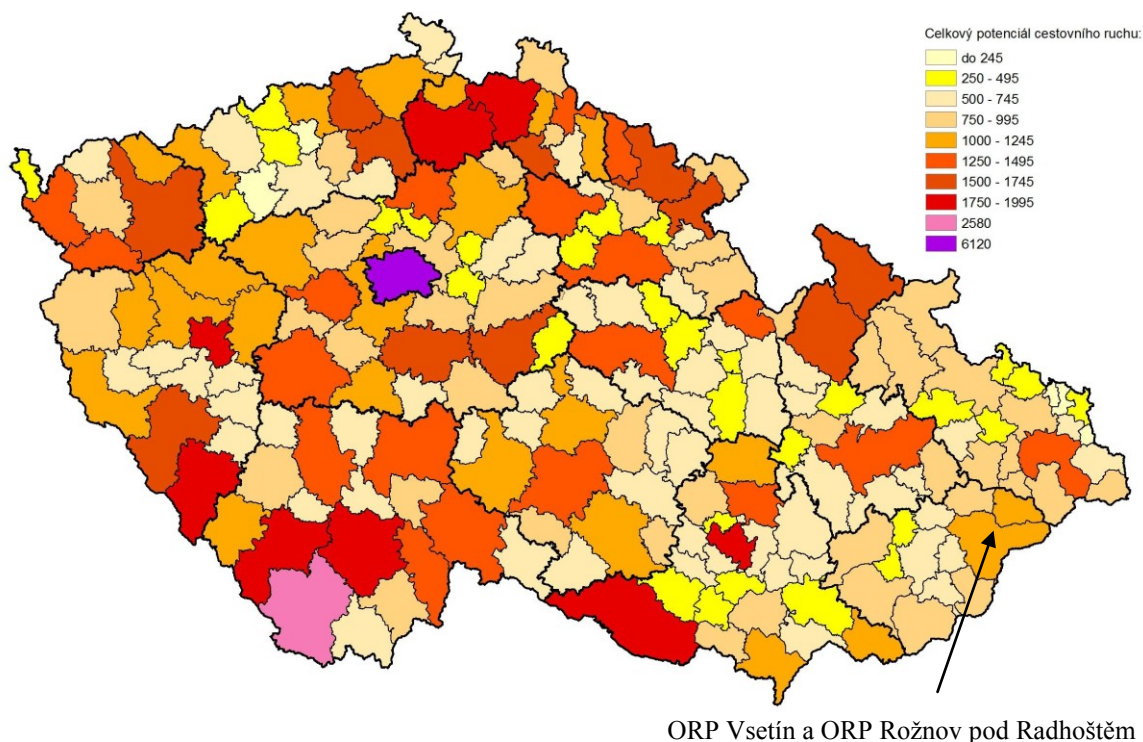
3.5 HODNOCENÍ TURISTICKÉHO POTENCIÁLU

Úplně první vyhodnocení potenciálu cestovního ruchu bylo vytvořeno ÚÚR (Ústav územního rozvoje) v roce 2001. Při tomto vyhodnocování byla výchozím subjektem každá obec ČR. V současné době se při vyhodnocování potenciálu cestovního ruchu pracuje s větší prostorovou jednotkou – jsou to správní obvody obcí s rozšířenou působností (ORP). Potenciál lze chápat jako systém, do kterého vstupují hodnoty kulturně-historického dědictví, aspekty přírodního prostředí a aktuální činnost lidské společnosti. Podmínkou pro zkoumání potenciálu cestovního ruchu je jeho rozčlenění na měřitelné segmenty. Ty pak vystupují

v pozici dílčích potenciálů cestovního ruchu. Celkový potenciál cestovního ruchu je pak koncipován z dílčích potenciálů. V bodovém vyjádření je dílčím segmentům přiřazován určitý počet bodů. Součet těch bodů tvoří konečný potenciál cestovního ruchu. [16]

Z kartogramu lze jednoznačně vyčíst, že největší potenciál má naše hlavní město Praha, což je pochopitelné. Praha – historické jádro města, v prosinci 2012 oslavila 20. výročí zápisu na listinu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO. Zlínský kraj má podprůměrný potenciál cestovního ruchu, výjimku tvoří ORP Vsetín a Rožnov pod Radhoštěm, kde se hodnoty pohybují v rozmezí 1000 – 1245 bodů (viz Obr. 3.1).

Obr. 3.1. Celkový potenciál cestovního ruchu za obvody ORP v bodovém vyjádření.

Zdroj: <http://www.uur.cz/images/uzemnirozvoj/cestovni ruch/potencialCR/PotencialCR-text.pdf>

Jednotlivé segmenty lze chápat v širším a užším pojetí. Do užšího pojetí patří atraktivita a danosti, které přímo ovlivňují cestovní ruch (existence hradu, zámku, muzea). V širším pojetí bereme na vědomí i atraktivitu, které přímo nesouvisí s objektem (např. obchody a atrakce v podhradí). Existuje tzv. „dolní hranice“ pro zařazení objektů jako

atraktivitu cestovního ruchu. V ČR je mnoho menších hradů, zámků, přírodních útvarů, které nefigurují jako atraktivita, nemají podstatný význam. Segmenty lze seskupit do dvou dílčích potenciálů: *potenciál atraktivit cestovního ruchu a potenciál ploch a linií, ovlivňujících cestovní ruch*. Atraktivita cestovního ruchu je reálný cíl účastníků cestovního ruchu. Jedná se např. o zámky, hrady, botanické zahrady, golfové hřiště, lázeňská místa aj., ale i přírodní pozoruhodnosti jako jeskyně, skalní města atd. Atraktivita cestovního ruchu jsou rozděleny podle jejich významu pro cestovní ruch do 2 až 3 významných stupňů (A, B a C). Tento postup se uplatňuje u historických vesnických a městských subjektů, hradů a zámků, vojenských památek, sakrálních staveb, atd. Potenciál ploch se neupíná na konkrétní objekty, nýbrž na širší územní předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu. Vychází z předpokladu, že různé plochy mají různý význam pro cestovní ruch. „Linie“ vyjadřuje délku významných silnic, železnic, břehů vodních nádrží dostupných ke koupání, atd. Vypovídají o dostupnosti území pomocí dopravních prostředků (individuální a veřejné). [16]

Výsledky, plynoucí z vyhodnocení turistického potenciálu, mohou být využity k účelnému zlepšení marketingové činnosti. Údaje, získané při hodnocení turistického potenciálu, mohou posloužit i pro potřeby veřejné správy a územního plánování.

4. ANALÝZA TURISTICKÉHO POTENCIÁLU ZLÍNSKÉHO KRAJE

4.1 CHARAKTERISTIKA ZLÍNSKÉHO KRAJE

4.1.1 Poloha a základní údaje

Zlínský kraj se rozkládá na jihovýchodní Moravě. Na severovýchodě sousedí s Moravskoslezským krajem, na severovýchodě s Olomouckým krajem, na jihozápadě s Jihomoravským krajem a jeho jihovýchodní hranice je tvořena hranicí sousedního Slovenska. [8]

Zlínský kraj vznikl k 1. lednu 2010, a to na základě ústavního zákona č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků. Na základě údajů českého statistického úřadu má Zlínský kraj 587 693 obyvatel (k 31.12. 2012). Svou rozlohou 3 964 km² je čtvrtým nejmenším krajem v republice. Největší rozlohu má okres Vsetín (1 143 km²), nejmenší pak okres Kroměříž (796 km²). Hustota zalidnění 148 obyvatel/km² výrazně převyšuje republikový průměr. Nejvyšší zalidněnost je v okrese Zlín a nejnižší v okrese Vsetín. V současné době má kraj 307 obcí (z toho 30 měst). Žádné město v kraji nemá více než 100 000 obyvatel. Zlínský kraj se skládá ze čtyř turistických oblastí – Valašsko, Kroměřížsko, Slovácko, Zlínsko a Luhačovicko (viz Obr. 4.1). Krajským městem je Zlín s počtem obyvatel přesahujících 75 tisíc. K originalitě kraje přispívá i skutečnost, že se zde střetávají tři národopisné celky - Valašsko, Slovácko a Haná. [17] [18]

Obr. 4.1. Mapa Zlínské kraje

Zdroj: <http://www.valasskemezirici.cz/doc/22968/>

4.1.2 Historie

Na území jihovýchodní Moravy, a tedy i Zlínského kraje, byla nejstarším dochovaným státním útvarem Sámova říše. Na počátku 9. století vznikla na tomto území Velká Morava neboli Velkomoravská říše – první společný stát Čechů, Moravanů a Slováků. O její vznik se zasloužil rod Mojmírovců. K nejvýznamnějšímu centru Velkomoravské říše patřilo Staré město u Uherského Hradiště. Počátkem 10. století došlo k zániku Velké Moravy. V letech 1029 a 1031 se celá Morava ocitla pod nadvládou dynastie Přemyslovců. Významným mezníkem v historii bylo 11. a 13. století, které se neslo ve znamení změn – došlo k odlišení nižší a vyšší vrstvy tehdejšího obyvatelstva.

Jižní Morava se stala počátkem 13. století významnou evropskou křižovatkou obchodních cest. Prvním královským městem, vzniklého na území dnešního Zlínského kraje, bylo Uherské Hradiště (1272). V 15. století se jihovýchodní Morava zmítala v husitských válkách. V průběhu 16. století zažívaly Čechy dobu rozkvětu řemesel a obchodu, avšak Moravu sužovaly nájezdy Turků, před kterými musela Morava bránit vlastní i cizí města (Vídeň). Vypjaté vztahy mezi Čechy a Moravany se naplno projeví v roce 1526, kdy české stavy, bez přítomnosti moravských stavů, zvolili za krále celé říše panovníka z rodu Habsburků Ferdinanda I. Jedno z nejhorších období Moravy započalo v roce 1663, kdy Turci překročili hranice Moravy. Turci při svých nájezdech vypálili většinu menších jihomoravských měst.

V roce 1848 Morava požádala o nezávislost vůči Čechům. Avšak veškerá vyjednávání o samostatnosti zanikly s nástupem ministra vnitra Alexandra Bacha. Se vznikem Československa zaniklo moravské markrabství, což zapříčinilo, že v roce 1927 byla Morava sloučena se Slezskem a vznikla tzv. Moravskoslezská země s vlastní samosprávou. Nicméně tato samospráva vydržela pouze do roku 1949. Někteří Moravané považovali zrušení samosprávy za diskriminační akt. [8]

4.1.3 Podnebí a povrch

Území Zlínského kraje má převážně hornatý a kopcovitý charakter. Severní částí kraje probíhají Moravskoslezské Beskydy s nejvyšší horou Čertův mlýn (1 206 m), na východě se rozkládají Javorníky s nejvyšší horou Velký Javorník (1 071 m) a dále směrem k jihu Bílé Karpaty s nejvyšší horou Velká Javořina (970 m), které také tvoří hranici se Slovenskem. Směrem k jihu od Moravskoslezských Beskyd vybíhá Hostýnsko – Vsetínská hornatina a Vizovická vrchovina. Na jihozápadě kraje se zvedají Chřiby s nejvyšším bodem Brdo

(587 m). Mezi Chříby a výše zmíněnými pahorkatinami probíhá od západu z Olomouckého kraje Hornomoravský úval přes okres Kroměříž až do okresu Zlín. Od západu k jihu protéká největší řeka kraje Morava, do které se vlévá většina toků protékajících územím. Nejteplejší oblastí Zlínského kraje je Dolnomoravský úval a nejchladnějším místem jsou Beskydy. Různorodý charakter území poskytuje skvělé podmínky pro rozvoj turistických a sportovních aktivit. Zemědělská produkce se soustřeďuje do rovinných oblastí kolem toku Moravy. Významnými zemědělskými oblastmi jsou Haná a Slovácko. Jsou zde ideální podmínky pro pěstování obilovin, ovoce a zeleniny. Do Zlínského kraje zasahují dvě chráněné krajinné oblasti – CHKO Beskydy a CHKO Bílé Karpaty. [19]

CHKO Beskydy leží na území Zlínského a Moravskoslezského kraje. Svou rozlohou 1160 km² patří k největší chráněné krajinné oblasti v České republice. CHKO Beskydy je výjimečná díky unikátním původním pralesovitým porostům. Na území Beskyd se nachází 57 maloplošných zvlášť chráněných území (z toho 7 národních přírodních rezervací, 26 přírodních rezervací, 24 přírodních památek). Svůj domov tu má řada chráněných živočichů a rostlinných druhů. Velkou část Beskyd pokrývají smrkové, jedlové a bukové lesy. Při procházkách beskydskou přírodou lze narazit na jednu z nejhlubších krasových jeskyň u nás – Kněhyňskou (hloubka 57 m). Celé území Beskyd nabízí hustou síť turistických stezek a cyklistických tras. CHKO Beskydy leží na hranicích se Slovenskem, odkud na ni navazuje CHKO Kysuce. [6] [21] [22]

CHKO Bílé Karpaty se rozkládají na území okresu Uherské Hradiště, Hodonín a Zlína. Chráněná oblast se táhne v délce 70 km od Strážnice po Lysý průsmyk a náleží k západnímu okraji Karpat. Celková rozloha činí 715 km². Zaujímá velkou část území Bílých Karpat, ale také část Vizovické vrchoviny a jen nepatrná část patří k Dolnomoravskému úvalu. Specifickým rysem je rozmanitá fauna a flóra. Bílé Karpaty se vyznačují jedinečnými orchidejovými loukami. Většinu území Bílých Karpat zaujímají lesy a částečně louky a pastviny. Z větších zvířat tu lze zahlédnout ryso ostrovida, kočku divokou nebo medvěda hnědého, který se sem zatoulal od našich slovenských sousedů. Nejvyšším vrcholem Bílých Karpat je Velká Javořina (970 m n. m.). Bílé Karpaty představují unikátní oblast mezi našimi velkoplošnými chráněnými územími. Díky mimořádnému přírodnímu a kulturnímu bohatství byly Bílé Karpaty v rámci programu Člověk a biosféra organizace UNESCO zařazeny mezi evropské biosferické rezervace. K významným lokalitám patří NPR Čertoryje a NPR Jazevčí. Na českou chráněnou oblast navazuje slovenská CHKO Biele Karpaty. [6] [20]

4.1.4 Ekonomická situace Zlínského kraje

Zlínsko a přilehlé okresy byly v minulosti i na počátku 90. let oprávněně považovány za ekonomické oblasti s vysokým zastoupením průmyslových podniků. Avšak od poloviny 90. let se začala stabilní pozice Zlínského kraje otřásat v důsledku restrukturalizace průmyslu a privatizace. Podstatnou roli také sehrála špatná dopravní obslužnost území (odtržení od Slovenska), se kterým Zlínský kraj udržoval významné obchodní styky. I když je region vnímán jako dynamická a bohatá oblast, jeho současný hrubý domácí produkt je podprůměrný. [23]

V roce 2011 dosáhla průměrná hodnota HDP na 1 obyvatele 309 386 Kč (v běžných cenách). V tvorbě HDP se Zlínský kraj řadí na sedmé místo mezi kraji ČR. Nejvyšší podíl na celkovém HDP ČR má Hlavní město Praha. [18]

Největší potenciál regionu tvoří zpracovatelský průmysl, a to zejména podniky průmyslu kovodělného, dřevozpracujícího, textilního a elektrotechnického. Slabou stránkou kraje je nízká úroveň modernizace výroby ve srovnání s ČR. Možným způsobem zlepšení ekonomické situace a zvýšení zaměstnanosti je zkvalitnění technologické úrovně zpracovatelského průmyslu a směřování ekonomických aktivit do sektoru služeb a cestovního ruchu.

4.1.5 Dopravní infrastruktura Zlínského kraje

Rozvoj dopravní infrastruktury Zlínského kraje představuje jednu z hlavních priorit. Silniční síť na území Zlínského kraje byla dlouho zanedbávaná a podfinancována. Ale již od roku 2010 má Zlínský kraj přímé napojení na síť dálnic a rychlostních komunikací. [12]

V současné době disponuje Zlínský kraj 2 145 km silnic a dálnic. V celorepublikovém srovnání zaujímá silniční síť regionu asi 3,85 % z celé silniční sítě ČR. Ve srovnání s ostatními kraji ČR se Zlínský kraj se svou délkou silnic a dálnic umístil na předposledním místě (13. místo), hůře už je na tom jen Karlovarský kraj (viz Tab. 4.1). Nicméně nejhůře je na tom kraj s délkou silnic III. třídy, obsazuje poslední místo. Ze statistických údajů dále vyplývá, že délka silnic I. třídy a dálnic má převážně rostoucí tendenci. V současné době disponuje kraj 17 km dálničního úseku (viz Tab. 4.1). Silniční síť napojuje všechny obce v kraji a umožňuje jejich dopravní obsluhu. Železniční síť se ale stále potýká s problémy, což je způsobeno především malou hustotou železničních tratí. Ze všech krajů má Zlínský nejnižší délku železničních tratí. V celorepublikovém srovnání zaujímá délka železničních tratí

Zlínského kraje zhruba 3,75 % z celé železniční sítě ČR. Krajské město Zlín, Kroměříž a Uherské Hradiště leží mimo hlavní železniční tahy, proto je cestování na větší vzdálenosti většinou možné jen s přestupy.

Veřejná doprava je provozována pomocí sítě dálnic, rychlostních komunikací, silnic I., II., III. třídy a místních komunikací. Silnice II. a III. jsou ve vlastnictví Zlínského kraje. Majetkovou správu nad dálnicemi, rychlostními komunikacemi a silnicemi I. třídy vykonává Ředitelství silnic a dálnic ČR. Místní komunikace podléhají správě jednotlivých obcí. Do Zlínského kraje zasahuje úsek dálnice D1 od Bezměrova – přes Kroměříž a Hulín – po Říkovice. Nově vybudovaný úsek rychlostní komunikací R55 vede z Hulína a dočasně končí v Otrokovicích. V budoucnu se počítám s pokračováním výstavby směrem na Břeclav.

Veřejnou dopravu ve Zlínském kraji zajišťuje devět autobusových dopravců a dva drážní dopravci. Vodní doprava na území Zlínského regionu má pouze rekreační charakter. Baťův kanál je jedinou využívanou vodní cestou, avšak sloužící pouze pro turistické účely. Zlínský kraj má k dispozici tři civilní letiště: Kunovice, Otrokovice a Kroměříž. Pouze kunovické letiště je vhodné pro pravidelný provoz. Letiště Kunovice má jako jediné přiznaný statut mezinárodního veřejného letiště.

Městská hromadná doprava je zajištěna v těchto městech: Kroměříž, Uherské Hradiště, Kunovice, Staré Město, Vsetín, Valašské Meziříčí, Zlín a Otrokovice. Rozsáhlá síť trolejbusové dopravy se nachází ve Zlíně. Specifickým rysem trolejbusové dopravy je meziměstský úsek, propojující Zlín – Otrokovice. Město Zlín má jeden z nejstarších integrovaných dopravních systémů u nás. [24]

Tab. 4.1. Infrastruktura železniční a silniční dopravy v krajích k 31.12. 2011 (km)

Česká republika a kraje	Silnice a dálnice celkem (km)	Dálnice	Silnice			Provozní délka železničních tratí (km)
			I. třídy	II. třídy	III. třídy	
Česká republika	55 742	745	6 254	14 626	34 117	9 572
Hlavní město Praha	83	11	42	30	-	248
Středočeský kraj	9 637	194	815	2 376	6 252	1 278
Jihočeský kraj	6 125	15	658	1 643	3 808	981
Plzeňský kraj	5 133	109	425	1 500	3 099	711
Karlovarský kraj	2 055	-	239	466	1 350	493
Ústecký kraj	4 198	57	490	896	2 755	1 022
Liberecký kraj	2 424	-	334	486	1 604	552
Královéhradecký kraj	3 770	17	444	893	2 417	715
Pardubický kraj	3 597	9	456	912	2 219	542
Vysočina	5 090	93	427	1 630	2 940	622
Jihomoravský kraj	4 477	135	447	1 474	2 422	784
Olomoucký kraj	3 568	36	433	924	2 175	603
Zlínský kraj	2 145	17	359	573	1 197	359

Zdroj: http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabparam.jsp?voa=tabulka&cislatab=DOP0100UU_KR&q_razim=1&vo=null&q_text=&kapitola_id=40

Tab. 4.2. Dopravní infrastruktura Zlínského kraje v letech 2006 – 2011 (km)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Délka silnic a dálnic (km)	2 121	2 116	2 121	2 122	2 140	2 145
Dálnice	-	-	7	8	13	17
Silnice I. třídy	341	341	339	342	358	359
z toho rychlostní	3	3	3	3	16	16
Silnice II. třídy	574	574	574	574	574	574
Silnice III. třídy	1 206	1 201	1 200	1 199	1 197	1 197

Zdroj: [http://www.czso.cz/x/krajedata.nsf/oblast2/doprava-xz/\\$File/zlk_4_doprava.xls](http://www.czso.cz/x/krajedata.nsf/oblast2/doprava-xz/$File/zlk_4_doprava.xls)

4.1.6 Ubytovací služby

Kvalita ubytovacích služeb může příznivě ovlivnit rozvoj cestovního ruchu v dané oblasti. Zlínský kraj nabízí širokou škálu ubytovacích zařízení. Požadavky klientů na kvalitu ubytování neustále rostou, což způsobuje zanikání méně kvalitních ubytovacích zařízení. Pro náročnější klienty nabízí region čtyřhvězdičkové hotely a nově od roku 2010 zkouší své štěstí pětihvězdičkový hotel Baltaci Atrium (jediný pětihvězdičkový hotel ve Zlínském kraji). Pro méně náročné klienty je tu široká nabídka penzionů, kempů, chatových osad a turistických ubytoven. Největší koncentraci ubytovacích zařízení nalezneme v okrese Vsetín, naopak nejnižší v okrese Kroměříž. Růst cen se nevyhnul ani hromadným ubytovacím zařízením – průměrná cena ubytování se každým rokem zvyšuje. Nejvíce za ubytování zaplatíme v okrese Zlín a nejméně pak v okrese Vsetín.

Tab. 4.3. Hromadná ubytovací zařízení ve Zlínském kraji v období 2007 – 2011

	2007	2008	2009	2010	2011
Hromadná ubytovací zařízení (celkem)	366	352	338	348	351
v tom:					
hotely ***** a ****	11	13	15	17	17
ostatní hotely	93	89	92	92	95
penziony	99	97	91	86	92
ostatní hromadná ubytovací zařízení	163	153	140	153	147
Pokoje (celkem)	7 999	7 934	7 741	8 050	8 367
Lůžka (celkem)	21 564	20 926	20 126	20 884	21 826
Hosté	532 482	497 452	448 222	462 676	469 335
z toho zahraniční	77 308	72 938	59 236	57 939	64 723
Průměrná doba pobytu	4,4	4,4	4,5	4,4	4,3

Zdroj: http://www.czso.cz/x/krajedata.nsf/oblast2/cestovni_ruch-

[xz/\\$File/ZLK_4_cestovni%20ruch.xls](#)

V kraji nalezneme 351 ubytovacích zařízení. Počet hostů, kteří kraj navštívili, má kolísavou tendenci. V roce 2011 kraj navštívilo o 63 147 hostů méně než v roce 2007, což je pokles o 11,9 %. Ze statistických údajů vyplývá, že průměrná doba pobytu od roku 2009 klesá. Z údajů dále vyplývá, že na území Zlínského kraje se zvyšuje počet hotelů vyšší kategorie (***** a více), což by mohlo oslovit nové potenciální klienty (viz. Tab. 4.3).

4.1.7 Stravovací služby

K pozitivnímu rozvoji cestovního ruchu jednoznačně přispívá kvalita stravovacích služeb. Zlínský kraj nabízí širokou škálu stravovacích zařízení – restaurace, bary, kavárny, cukrárny, pivnice, vinárny, čajovny a další. Návštěvníky lákají vyhlášené regionální speciality

(valašské frgály, kyselica, škvarkové předkrmy, slivovice, atd.). Milovníci dobrých vín určitě ocení řadu vinných sklepů, jejichž největší koncentraci nalezneme v okolí Slovácka.

4.2 JEDNOTLIVÉ TURISTICKÉ OBLASTI ZLÍNSKÉHO KRAJE

4.2.1 Kroměřížsko

Kroměříž je jedno z nejkrásnějších historických měst České republiky. Oblast Kroměřížska není rozsáhlá, ale svým návštěvníkům nabízí jedinečnou atmosféru, spojenou s poznáváním místních atraktivit. Každého návštěvníka učaruje jedinečná příroda Hostýnských vrchů a Chřibů. V centru Kroměříže se nachází unikátní Arcibiskupský zámek s přílehlými zahradami. V zámku nalezneme unikátní světoznámou obrazárnu a Sněmovní sál. Centrum Kroměříže není jediné turisticky atraktivní místo. V nedalekém Holešově je k vidění jedinečná šachová synagoga a hřbitov. Synagoga je pozůstatkem bohaté minulosti židovské komunity v Holešově. Nelze ani opomenout holešovský barokní zámek s přílehlým francouzským parkem. Oblíbeným výletním místem je hora Svatý Hostýn. Dominantou Svatého Hostýna je bazilika Nanebevzetí Panny Marie a Nová křížová cesta od známého architekta Dušana Jurkoviče. O dvě století zpátky do hanácké vesnice se přeneseme při návštěvě skanzenu v Rymicích. V obci Střílky je k vidění hřbitov z první poloviny 18. století. Nedaleko Koryčan se tyčí zřícenina hradu Cimburk. Při procházkách přírodou určitě stojí za návštěvu rozhledna Brdy, nejvyšší kamenná rozhledna na Moravě. Milovníci dobrých vín by měli rozhodně navštívit proslulé arcibiskupské sklepy, vyrábějící mešní vína již od vlády Karla IV. [14]

4.2.2 Zlínsko a Luhačovicko

Město Zlín je neodmyslitelně spojeno se jménem podnikatele Tomáše Bati, který zde v roce 1894 otevřel své obuvnické závody. Zlín přitahuje pozornost díky své jedinečné funkcionalistické architektuře, jež připomíná slavnou éru Baťových závodů. Mimořádnou funkcionalistickou podobu Zlínu vtiskli architekti Gahura, Kotěra, Karfík, Lorenc a Le Corbusier. Typickým znakem takových staveb jsou neomítnuté červené cihly, železobetonový skelet, ocelová okna a rovné střechy. [6]

Naopak město Luhačovice nabízí svým návštěvníkům úplně jinou atmosféru. Největší moravské lázně jsou vyhlášené svými léčivými prameny. Typickým znakem tohoto lázeňského města je soubor staveb a parků od architekta Dušana Jurkoviče. Zlínsko a Luhačovicko není spojeno jen se jménem Tomáše Bati a lázněmi. V okolí nalezneme nejen

krásnou přírodu, ale i středověké hrady a zámky. Jen pár kilometrů od Zlína se nachází hrad Malenovice, jedna z mála dochovaných památek středověké architektury na Zlínsku. Romantická zřícenina kdysi slavného hradu ze 13. století, který se díky neúnavné práci několika generací dobrovolníků opět probudil k životu, se tyčí nedaleko vesnice Lukov, vzdálené asi 10 km od krajského města Zlín. Avšak největším turistickým lákadlem Zlínska je zoologická zahrada Lešná. Svým členění podle kontinentů nadchne jak děti, tak i dospělé návštěvníky. Slavnou éru Baťových závodů si můžete připomenout návštěvou Obuvnického muzea, ve kterém se seznámíte s historií i současností obouvání a vývojem výroby obuvi. Naleznete zde přes tisíc exponátů, ty nejstarší pochází z konce 16. století. Výjimečná je i sbírka cizokrajné obuvi z celého světa. Další zastávkou je město Vizovice, proslavené slivovicí a výrobou figurálního pečiva. Počátky výroby pálenky ve Vizovicích se datují od konce 16. století. V současné době pokračuje v tradiční výrobě firma Rudolf Jelínek, která patří k významným výrobcům ovocných destilátů na světě.

Oblast Zlínska a Luhačovicka nabízí dobré podmínky pro letní a zimní dovolenou. Nechybí zde trasy pro pěší turistiku a cyklistické výlety. Oblíbeným místem v letních měsících jsou Lázně Kostelec (součástí areálu je i 9jamkové golfové hřiště). Naopak v zimních měsících lze využít zdejší lyžařské sjezdovky nebo upravené běžecké stopy.

Na Zlínsku a Luhačovicku si každý přijde na své. Koncem měsíce května se Zlín stává rušným místem. Koná se zde slavný Mezinárodní festival filmů pro děti a mládež, těšící se velké oblibě především u mladých diváků. Letos se koná již 53. ročník. Přelom měsíce srpna a září patří zase rychlých autům. Město Zlín a jeho okolí se stává dějištěm jedné z nejvýznamnějších motoristických akcí v České republice – Barum Czech Rally Zlín. [14]

4.2.3 Valašsko

Centrem oblasti je Vsetín, který obklopují lesy Vsetínských, Hostýnských a Vizovických vrchů. Dominantou města je renesanční zámek ze 17. století, kde sídlí Muzeum regionu Valašsko. Zámek obklopuje anglický park se vzácnými dřevinami. Nejoblíbenějším turistickým cílem je bájemi opředená hora Radhošť (1 129 m n. m.). Neodmyslitelnou součástí Radhoště je žulová replika sochy pohanského boha Radegasta.

Chloubou města Valašské Meziříčí je nově opravený renesanční zámek Žerotín. Unikátní je i Moravská gobelínová manufaktura, kde se stále používá tradiční ruční výroba. Nově po rekonstrukci se pro veřejnost otevřel zámek Lešná u Valašského Meziříčí. V Rožnově pod Radhoštěm se nachází největší turistické lákadlo Valašska - Valašské

muzeum v přírodě. Můžete si zde ve třech částech prohlédnout původní valašskou architekturu, ale i lidové obyčeje, zvyky a kroje. Muzeum svým návštěvníkům nabízí celoroční program nazvaný Valašský rok s více než šedesáti folklórními akcemi zaměřenými především na lidové zvyky a obyčeje.

V letních měsících lze hledat osvěžení na koupalištích nebo vodních nádržích Bystřička a Nový Hrozenkov. Nejvýznamnějšími toky Valašska jsou Rožnovská a Vsetínská Bečva. V nejvyšších polohách se drží sněhová pokrývka až šest měsíců, což poskytuje ideální podmínky pro lyžování. Střediskem zimních sportů jsou Pustevny, Soláň, Kohútka nebo Velké Karlovice. Turisté ocení pěší i cyklistické trasy a v zimě upravené běžecké stopy i svahy pro sjezdové lyžování. Krásnou přírodu lze obdivovat při vyjíždkách po cyklostezce Bečva (cca 160 km), vedoucí od pramenů Rožnovské a Vsetínské Bečvy až po soutok s řekou Moravou.

Valašsko je krajina s bohatou kulturní historií a jedinečnou přírodou. Za zmínku stojí i jedinečná valašská kuchyně. Ve Velkých Karlovicích se na podzim koná proslulá akce – Gastrofestival, zaměřená právě na valašskou gastronomii. [11] [14]

4.2.4 Slovácko

Slovácko je oblast spojená s folklórem a živými lidovými tradicemi. Návštěvníci a turisté mohou obdivovat přírodní krásy Žďárských lesů, Chřibů nebo Bílých Karpat, které se od roku 1996 pyšní statutem biosférické rezervace v mezinárodním programu UNESCO.

Slovácko láká turisty na jedinečnou atmosféru spojenou s pořádáním folklórních festivalů, jarmarků, koštů a slavností vína. Jedinečný zážitek nabízejí Slovácké slavnosti vína a otevřených památek. Dvoudenní akce je spojena s průvodem a vystoupením krojovaných účinkujících, ochutnávkou vín, regionálních specialit a prohlídkou historických památek. Vyhledávaným poutním místem je Velehrad, nacházející se asi 6 km od Uherského Hradiště. Dominantou je komplex kláštera s bazilikou Nanebevzetí Panny Marie a sv. Cyrila a Metoděje. Velehrad je místem církevních poutí, shromáždění a cyrilometodějských oslav. Nedaleko Velehradu lze navštívit Archeoskanzen v Modré, představující podobu slovanského opevnění sídliště z doby Velké Moravy. Ve Starém Městě, hned vedle Uherského Hradiště, se nachází Památník Velké Moravy, který byl vybudován nad základy první objevené velkomoravské svatby na našem území – kostela „Na Valách“. [34] Pokud budete projíždět Kunovice, stojí za návštěvu zdejší letecké muzeum s více než dvaceti exponáty. Jsou zde k vidění stroje vyrobené v kunovické továrně, ale i letouny ze zahraničí.

Slovácko je i oblastí hradů a zámků. V pohoří Chřibů se tyčí hrad Buchlov, jeden z nejznámějších středověkých hradů ze 13. století na Moravě. V obci Buchlovice se bezpochyby nachází jeden z nejnavštěvovanějších zámků Slovácka. Zámek nechal postavit bohatý hrabě Jan Dětrich z Petřvaldu pro svou manželku. Dnes je zámek střediskem nejrůznějších kulturních akcí. Nově je pro veřejnost otevřen zámek Nový Světlov v Bojkovicích. Asi 8 km od Uherského Hradiště leží sirnaté lázně Ostrožská Nová Ves. Zdejší minerální sirnaté prameny jsou využívány k léčbě pohybového aparátu a kožních onemocnění.

Krásy regionu Slovácko si návštěvníci mohou vychutnat při pěších procházkách, na kole, na koni, z paluby lodí – výlety po Baťově kanále nebo při vyhlídkových letech v balonu. V Břestku je nově od roku 2012 otevřeno nejmodernější centrum balonového létání. Vyhlídkové lety nabízejí jedinečný panoramatický výhled na přírodní krásy Slovácka. [14]

4.3 VÝZNAMNÉ ATRAKTIVITY ZA ÚZEMÍ ZLÍNSKÉHO KRAJE

4.3.1 Oblast Kroměřížska

Arcibiskupský zámek a zahrady Kroměříž

K největší dominantě města Kroměříž patří bezpochyby Arcibiskupský zámek s Podzámeckou a Květnou zahradou. Arcibiskupský zámek stojí na místě, kde původně stál gotický hrad ze 13. století. O přestavbu hradu na zámek se zasloužil biskup Stanislav Thurzo. V roce 1643, kdy bylo okolí a samotný zámek zpustošen nájezdy švédských vojsk, prošel zámek rekonstrukcí. O současnou podobu se zasloužili architekti Filiberto Lucchese a Giovanni Pietro Tencalla. V letech 1848-1849 byl zámek středem pozornosti, protože se zde konal první ústavodárný sněm.

V zámku jsou přístupné téměř všechny prostory. Prohlídka obsahuje honosně vyzdobené sály, jako Trůní, sloužící k přijímání významných církevních hodnostářů, rokokový Sněmovní sál s rozsáhlými nástrojnými malbami a s 22 křišťálovými lustry a Manský sál, zdobený freskou od rakouského malíře F. A. Maulbertsche, dále Lovecká síň, Růžový salon, Poradní síň a další. V prostorách zámku nalezneme obrazárnu, obsahující unikátní díla malířů 15. a 18. století. K nejcenějším malbám určitě patří obraz Apollo a Marsyas od italského renesančního malíře Tiziana Vecellia. Součástí prostor je i zámecká knihovna, v níž se nachází 88 svazků knih. Vyhledávaným místem jsou i zámecké vinné sklepy, kde se vyrábějí kvalitní mešní vína. [25] [1]

Květná zahrada je postavena v raně barokním stylu. O podobu zahrady se zasloužil G. P. Tencalla, podle jehož návrhů byla zahrada vybudována v letech 1665 – 1675. V severní části zahrady se nachází největší architektonické dominanty – arkádová kolonáda a rotunda. Kolonádu, dlouhou 244 m, lemuje 44 soch, znázorňující postavy z antické historie a mytologie. Typickým znakem zahrady jsou záhony květin, tvořící ornamenty a živé ploty s bludišti. Součástí komplexu je 84 m vysoká zámecká věž, nabízející jedinečný pohled na okolí zámku a zahrad. V roce 1998 byl celý komplex zapsán na seznam památek UNESCO. [26]

Svatý Hostýn

Hostýn je druhým nejnavštěvovanějším poutním místem na Moravě a je součástí Hostýnských vrchů. Již od roku 1544 se zde konají pravidelné poutní cesty. Samotné osídlení hory proběhlo již před 2000 lety. Počátkem 18. století byl na místě, kde původně stála dřevěná kaple, postaven barokní chrám Nanebevzetí Panny Marie. Dominantou baziliky je mozaikový obraz Panny Marie, visící nad vchodem do chrámu. Obraz je složen z 260 000 kamínků na ploše 26 m², jehož autorem je Viktor Förster. Před chrámem stojí sochy sv. Cyrila a sv. Metoděje. V okolí baziliky se nachází Stará a Nová křížová cesta. O podobu Nové křížové cesty se zasloužil architekt Dušan Jurkovič. Cesta je tvořena 13 kapličkami ve stylu lidové architektury. Uvnitř kapliček jsou umístěny mozaikové obrazy od známých malířů Joži Úprky a Jano Köhlera. Na samém vrcholu hory stojí kamenná rozhledna. Dolní část rozhledny tvoří kaple sv. Kříže. Dalším turisticky atraktivním místem je Vodní kaple s pramenem zázračné vody, který podle pověsti vytryskl při tatarském obležení k záchraně křesťanů. [8] [27]

4.3.2 Oblast Zlínska a Luhačovicka

ZOO Lešná

Počátkem 19. století se rozhodl rakouský hraběcí rod Seilernů vystavět na mírné výšině, zvané jako Lešná, své nové panské sídlo. Postupně v průběhu let vznikla bažantnice, hospodářské a zahradnické budovy, hlavní zámecký objekt, Tyrolský dům, skleník a nakonec byl dokončen i park. Všechny tyto objekty byly postaveny ve stylu klasicismu. V roce 1887 byl původní objekt zámku zbořen a na jeho místě byl postaven nový zámek ve stylu historického romantismu. Z původních objektů se dochoval pouze (nově upravený) Tyrolský dům. Od roku 1928 začal majitel Josef Seilern postupně rozšiřovat stávající chovy zvířat a vytvářel první expozice exotických zvířat. Tyto chovy se staly základem pro vznik

zoologické zahrady. Po 2. světové válce přišel rod Seilernů o své panství a zámek převzalo pod svou správu město Zlín. Pro veřejnost se zoologická zahrada slavnostně otevřela v roce 1948. V současné době je zámek součástí areálu zoologické zahrady a je volně přístupný pro veřejnost. [1]

Celý areál se rozkládá na ploše 52 ha. Návštěvníci se seznámí s více jak 210 druhů zvířat. V celém areálu pak nalezneme více jak 1 140 rostlinných druhů. Zlínská zoo vyniká především v chovu nejrozmanitějších ptačích druhů. V současné době sbírka ptačích druhů zahrnuje třikrát více druhů než samotná kolekce savců. Originalitou Zlínské zoo je rozdělení areálu podle jednotlivých kontinentů. Návštěvníci tak mají možnost během jedné návštěvy „procestovat“ Afriku, Asii, Austrálii a Ameriku. Expozice jsou zasazeny do romantického prostředí zámeckého parku s množstvím rybníčků, vodopádů a jezírek. Vítejným zpestřením návštěvy zoo může být i prohlídka zámku Lešná. Od dubna do října na vás v prostorách zámku čeká jedenáct stylově zařízených pokojů. [29]

Lázně Luhačovice

Lázně Luhačovice jsou největšími moravskými lázněmi, ležící 16 km jihovýchodně od Zlína. Lázně prosluly především díky svým léčivým pramenům, kterých mají hned sedmnáct. Mezi ty nejznámější patří Aloiska, Ottovka a Vincentka. Díky vysokému obsahu minerálních látek se luhačovické prameny řadí k těm nejúčinnějším v Evropě. Už více než 300 let pomáhají při léčbě onemocnění dýchacích cest, pohybového aparátu a trávicího ústrojí. Teplota vyvěrající vody se pohybuje okolo 10°C až 12°C. Prameny jsou mimo jiné využívány k inhalacím, pitným kúráám a uhlíčitým koupelím.

Jedinečnou podobu vtiskl luhačovickým domům architekt Dušan Jurkovič, kterého inspirovala zdejší jedinečná krajina. Podle Jurkovičových návrhů byl například postaven Jurkovičův dům, vila Chaloupka, Hudební pavilon, vila Vlastimila, budova Slunečních lázní, vila Valaška nebo Vodoléčebné lázně. Luhačovice žijí i kulturním a společenským život. Každoročně se zde konají nejrozmanitější hudební a taneční festivaly, koncerty, divadelní akce a další. Populární kulturní slavností je květnové Otevírání pramenů, které zahajuje hlavní lázeňskou sezonu. [28]

Návštěvníci určitě ocení rozmanitou škálu restauračních zařízení, nabízejících regionální speciality. Vysokou úroveň ubytovacích služeb nabízejí luhačovické hotely. Pro příznivce aktivního odpočinku je tu pestrá nabídka sportovních aktivit. Nechybí zde

volejbalová hřiště, tenisové kurty, minigolfová hřiště, lánová centra a další. Luhačovice nabízí i skvělé podmínky pro pěší turistiku a cykloturistiku. [14]

4.3.3 Oblast Valašska

Valašské muzeum v přírodě

Tisíce lidí ročně si nenechají ujít návštěvu jedinečného Valašského muzea v přírodě. Valašské muzeum v přírodě je jedno z nejstarších muzeí tohoto typu v Evropě. Muzeum bylo založeno v roce 1925 v Rožnově pod Radhoštěm. O jeho založení se zasloužili bratři Jaroňkové. V jejich hlavě se zrodil nápad muzea v přírodě, jenž byl inspirován úsilím o zachování měšťanských domů. Samotná myšlenka vygradovala cestou jednoho z bratrů do Skandinávských zemí. Při svých cestách navštívil nejstarší muzeum v přírodě na světě – Skansen u Stockholmu. Po návratu staršího z bratrů začali postupně uskutečňovat své plány na výstavbu muzea v přírodě. Cílem celé výstavby bylo přiblížení se valašské dědině 19. století. [30]

Muzeum je soustředěno do tří vesniček – Dřevěné městečko, Mlýnská dolina a Valašská dědina. Dřevěné městečko je nejstarším areálem Valašského muzea v přírodě. Postupně zde byly přeneseny a znovu postaveny domy z rožnovského náměstí. Dřevěné městečko je dějištěm nejrůznějších folklórních akcí a festivalů. Součástí Dřevěného městečka je i expozice poštovního úřadu, která je návštěvníkům plně k dispozici. Valašská dědina nabízí jedinečný pohled na tradiční vesnický život 19. století. K vidění jsou hospodářské usedlosti, mlýn, salašnické budovy a kovárna. Mlýnská dolina je nejmladším areálem muzea. V Mlýnské dolině se soustřeďují především technické stavby na vodní pohon (mlýn, hamr, pila a olejna). Své stále místo tu má i expozice dopravních prostředků, využívané dříve v zemědělství a přepravě osob. [6] Součástí muzea jsou i dvě secesní stavby - Maměnka a Libušín, postavené podle návrhů architekta Dušana Jurkoviče. Obě tyto stavby jsou k vidění na Pustevnách nedaleko hory Radhošť.

Radhošť

Radhošť, bájemí opředená hora v Moravskoslezských Beskydech, se nachází asi 6 km od Rožnova pod Radhoštěm. Posvátný vrchol je pozůstatek z dob uctívání pohanského boha úrody, stád a pohostinnosti Radegasta. Podle pověstí na Radhošti působili v 9. století slovanští věrozvěsti sv. Cyril a Metoděj, kteří nechali jeho modlu zbořit. V období středověku se Radhošť stal cílem hledačů pokladů. V letech 1896 až 1898 byla na vrcholu vybudována

dřevěná poutní kaple sv. Cyrila a sv. Metoděje. Vedle kaple stojí sousoší sv. Cyrila a sv. Metoděje. Podobu sochy pohanského boha Radegasta ztvárnil Albín Polášek. Z vrcholu hory se naskýtá jedinečný panoramatický pohled na oblast Beskyd. Nedaleko vrcholu stojí i oblíbená rozhledna Cyrilka. Při pěších túrách lze využít naučnou stezku, vedoucí z Pusteven na vrchol Radhoště. V zimě se stává stezka oblíbeným místem pro běžecké a sjezdové lyžování. V současné době se na vrcholu Radhoště nachází pouze žulová kopie, vážící bezmála 17 tun. Originální socha je umístěna ve vestibulu frenštátské radnice. [1]

4.3.4 Oblast Slovácka

Zámek Buchlovice

Barokní zámek Buchlovice leží necelých 11 km od města Uherské Hradiště. Celý komplex je tvořen dvěma zámeckými budovami a parkem. Na kulatém nádvoří se nachází kamenná kašna. V blízkosti zámku Buchlovice leží i hrad Buchlov. Koncem 17. století nechal zámek postavit bohatý hrabě Jan Dětrich z Petřvaldu. Zámek měl být dárkem pro jeho druhou manželku, protože do té doby obývaný hrad Buchlov již přestal odpovídat nárokům šlechty. Hlavní budovu, tzv. dolní zámek, navrhl italský architekt Domenico Martinelli. Interiér je bohatě zdoben štukovou výzdobou a v prostorách zámku nechybí starožitný nábytek. Největší chloubou sídla jsou terasovité zahrady se sochami a anglický park. Největší sbírku fuchsii na území republiky lze obdivovat v zámecké zahradě. Vyznavači dobrých vín určitě ocení galerii moravských vín, nacházející se v podzemním sklepení zámku. [6]

Baťův kanál

Baťův kanál je významná technická památka postavená v letech 1934 – 1938. Na výstavbě se aktivně podílel Jan Antonín Baťa. Původně měl Baťův kanál sloužit pro nákladní dopravu, ale i k zavlažování a ochraně před povodněmi. Tato vodní cesta byla důležitým přepravním místem. Byl zde převážen lignit, potřebný pro Baťovy elektrárny. [31]

V současnosti je délka Baťova kanálu 53 km. Úseky vedou částečně řekou Moravou (27 km) a jinak uměle vybudovanými kanálovými úseky (25 km). Rozdíl vodních hladin vyrovnává 13 plavebních komor. Šířka plavebního kanálu je 12 m a hloubka asi 1,5 metru. Po vodní trase je postaveno 50 mostů. Bez oprávnění je možné řídit na vodní cestě pouze plavidlo do výkonu 20 km/h. Budoucím plánem je prodloužit vodní trasu na splavný úsek Kroměříž – Hodonín, o celkové délce 76 km. Baťův kanál je nyní využíván pouze pro turistické účely. Turisté mohou využít služeb půjčoven lodí, kterých je na vodní trase hned

několik. Velké oblibě se těší plavby na výletních lodích, které jsou doprovázeny kulturními programy. Z paluby lodi můžete poznávat krásy zdejší přírody. Baťův kanál a řeku Moravu obklopuje cyklostezka dlouhá více než 80 km, vedoucí z Kroměříže do Hodonína, na nichž dále navazují stezky a trasy v okolí.

Sezona na Baťově kanále startuje v dubnu (záleží na počasí), ale oficiální „odemykání plavební sezony“ se odehrává 1. května. Konec sezony neboli „zamykání plavební sezony“ se uskutečňuje 28. října. [32]

4.4 KULTURNÍ AKCE

Východní Morava je střediskem zábavy, a to obzvláště slavností a festivalů. Především oblasti Slovácka a Valašska jsou středem kulturního dění. Každý návštěvník si určitě vybere z pestrého programu. Konají se zde i nejrůznější hudební festivaly. Asi nejznámější hudební festival je vizovické Trnkobraní. Každoročně se do Vizovic sjíždějí tisíce návštěvníků z celé České republiky, aby si užili tři dny plné hudby. Tradičním vrcholem festivalu je proslulé pojídání švestkových knedlíků.

V květnu Zlín ožívá Mezinárodním festivalem filmů pro děti a mládež. Tato událost každoročně přiláká do krajského města tisíce diváků. Návštěvnost festivalu v roce 2012 byla 103 000 návštěvníků. Z pestré nabídky filmů si vybere každý, od těch nejmenších diváků až po ty nejstarší. V době od 27. května do 1. června proběhne již 53. ročník. [33]

Za zmínku rozhodně stojí proslulá Slovácká Jízda králů. Znamá lidová tradice se koná v Kunovicích, Hluku, Vlčnově a Skoronicích. V Kunovicích se koná Jízda králů každý druhý rok, ve Vlčnově každoročně. Každý rok do Vlčnova přiláká tato slavnost tisíce diváků. Na opentlených koních objíždějí chlapci, kteří ještě nedosáhli 18 let, vesnice a vyvolávají prastaré verše na oslavu svého krále. Králem je nedospělý chlapec, přestrojený do starodávného ženského kroje s korunou na hlavě. Jako výraz mlčenlivosti svírá chlapec v ústech růži. Slovácký mužský skočný tanec – „verbuňk“ a Slovácká Jízda Králů jsou na Seznamu nehmotného kulturního dědictví UNESCO. [1]

Každoročně se na začátku září sjíždějí do Uherského Hradiště folklórní soubory, cimbálové a dechové kapely. Konají se zde proslulé Slovácké slavnosti vína a otevřených památek. Dvoudenní akce je spojena s průvodem a vystoupením účinkujících v krojích, ochutnávkou slováckých vín, regionálních lahůdek a prohlídkou historických památek.

Na přelomu srpna a září se letos bude konat již 43. ročník nejvýznamnější motoristické akce v České republice – Barum Czech Rally Zlín. Kvůli „barumce“ se každoročně do Zlína vydávají desetitisíce motoristických nadšenců.

4.4.1 Nejvýznamnější kulturně-společenské akce na území Zlínského kraje

- Fašank ve Strání (březen),
- Mezinárodní festival filmů pro děti a mládež ve Zlíně (květen/červen),
- Slovácká Jízda Králů – Vlčnov (květen),
- Písně kosecké – Buchlovice (květen),
- Otevírání pramenů – Luhačovice (květen),
- Kopaničářské slavnosti – Starý Hrozenkov (červenec),
- Letní filmová škola - Uherském Hradišti (červenec),
- Master of Rock Vizovice (červenec),
- Dny lidí dobré vůle – Velehrad (červenec),
- Vizovické Trnkobraní (srpen),
- Liptálské slavnosti (srpen),
- Slavnosti vína a otevřených památek – Uherské Hradiště (září),
- Valašský mikulášský jarmek – Valašské Klobouky (prosinec).

4.5 SWOT ANALÝZA ZLÍNSKÉHO KRAJE

SWOT analýza je univerzální metoda zaměřená na klasifikaci a zhodnocení vnitřních a vnějších faktorů daného subjektu. Hlavním principem je objektivní charakteristika silných a slabých stránek (vnitřní prostředí) zkoumaného subjektu. Ve vnějším prostředí se zaměřujeme na identifikaci možných příležitostí a hrozeb. Zdůrazněním silných a naopak eliminováním slabých stránek, zvyšujeme pravděpodobnost využití možných příležitostí a omezujeme možná rizika. Vnitřní prostředí (slabé a silné stránky) je subjekt schopen do určité míry ovlivnit. Je důležité sledovat jednotlivé příležitosti a hrozby, které se mohou v průběhu času měnit.

SWOT analýza je součástí strategického plánování subjektů. Subjekt musí být schopen objektivně zhodnotit své přednosti a přiznat si slabá místa. Podstatnou výhodou této analýzy je komplexní pohled na minulost, současnost a budoucnost. Díky svému univerzálnímu charakteru má SWOT analýza široké využití v praxi.

Analýza a vyhodnocení silných a slabých stránek Zlínského kraje hraje důležitou roli při sestavování budoucích strategických plánů.

Silné stránky

- silný kulturně-historický potenciál,
- silný přírodní potenciál - CHKO Beskydy a CHKO Bílé Karpaty,
- spojení kraje s folklórními tradicemi (Valašsko, Slovácko a Haná),
- dobrá kvalita životního prostředí,
- specifická gastronomie – slovácká a valašská kuchyně,
- společensko-kulturní akce,
- významný potenciál lázeňských lokalit (Luhačovice, Ostrožská Nová Ves, Lázně Leopoldov),
- jedinečná funkcionalistická architektura Zlína,
- historie Zlína spojená s obuvnickými závody podnikatele Tomáše Bati,
- významný turistický potenciál pro náboženský cestovní ruch (Velehrad, Hostýn),
- poloha kraje – státní hranice se Slovenskem,
- dobrá dostupnost turistických center a středisek,
- vstřícnost místních obyvatel k návštěvníkům.

Slabé stránky

- neodpovídající hustota a technický stav silnic,
- nízký počet silnic vyšší úrovně (silnice I. třídy a dálniční úseky),
- nedostačující železniční síť,

- nedostatečná marketingová podpora cestovního ruchu v jednotlivých turistických oblastech,
- nízký počet vodních ploch ke koupání,
- slabá jazyková vybavenost v oblasti služeb,
- omezená nabídka ubytovacích zařízení vyšší kategorie,
- malý počet parkovacích ploch.

Příležitosti

- rozvoj dopravní a technické infrastruktury,
- využití potenciálu budov v areálu bývalých Baťových závodů,
- lepší využití turistického potenciálu kraje – například památka UNESCO v Kroměříži,
- posílení dobrého jména regionu na cílových trzích cestovního ruchu,
- zlepšení marketingové aktivity kraje,
- rozšíření spolupráce s jinými turistickými regiony (i zahraničními),
- zkvalitnění poskytovaných služeb (ubytovací, stravovací, informační a doplňkové),
- zvýšení kvalifikace pracovníků v cestovním ruchu,
- příliv potenciálních investorů,
- rostoucí zájem o lázeňský cestovní ruch,
- podpora malých a středních podnikatelských subjektů v cestovním ruchu,
- rozšíření kongresové turistiky, krátkodobých seminářů a výuk,
- lepší využití Zlína pro kongresový a incentivní cestovní ruch,
- aktivovat a využít potenciálu studentů v podnikatelsko-turistických aktivitách.

Hrozby

- postupně klesající návštěvnost a snižující se průměrná doba pobytu,

- silící konkurence ze strany jiných turistických regionů,
- hrozba zániku bohaté folklórní tradice,
- změna v preferencích potenciálních návštěvníků,
- znehodnocení přírodních atraktivit,
- odliv potenciálních investorů,
- nárůst kriminality v kraji,
- nedostatečná památková péče,
- pokles kvality poskytovaných služeb,
- odliv kvalifikované pracovní síly, způsobené zánikem učňovského školství.

Tabulka 4.4. SWOT analýza

Silné stránky (Strengths)	Slabé stránky (Weaknesses)
<ul style="list-style-type: none"> ○ kulturně-historický potenciál, ○ spojení kraje s folklórními tradicemi, ○ silný přírodní potenciál. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ špatná dopravní infrastruktura, ○ nedostatečná marketingová podpora, ○ vodní plochy.
Příležitosti (Opportunities)	Hrozby (Threats)
<ul style="list-style-type: none"> ○ rozvoj dopravní infrastruktury, ○ využití jména Tomáše Bati, ○ zkvalitnění poskytovaných služeb. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ klesající návštěvnost kraje, ○ možný zánik folklórní tradice, ○ konkurence ze strany jiných regionů.

Zdroj: vlastní zpracování

Dopravní a technická infrastruktura v kraji je ve špatném stavu. Je zde velká absence silnic vyšší úrovně, a to především dálničních úseků a silnic I. třídy. Dalším problémem je i špatný technický stav silnic nižší třídy. Napojení na dálniční úseky má pouze okresní město Kroměříž, nicméně se jedná jen o krátký dálniční úsek. Nedostatečné množství silnic vyšší úrovně negativním způsobem ovlivňuje dostupnost Zlínského kraje a především krajského města Zlína. Nedostačující je i počet parkovacích míst, a to především ve městě Zlíně. V oblasti železniční sítě je potřebná modernizace, a to především tratě 280 Hranice na Moravě – Horní Lideč, která je na hranici životnosti. Nadále je potřeba doplňovat nepřehledné (nebezpečné) úseky přejezdovými zabezpečovacími zařízeními. Podstatné zlepšení

obslužnosti železniční dopravou pro krajské město Zlín by přinesla modernizace a elektrizace trati 331 Otrokovice – Vizovice, což by současně vedlo k odstranění špatného stavu nádraží Zlín - Střed.

Při propagaci regionu je důležitá spolupráce s Centrálou cestovního ruchu Východní Moravy, která byla založena právě za účelem propagace regionu Východní Moravy. Dle mého názoru by se propagace měla účelněji zaměřit na jednotlivé turistické oblasti (Slovácko, Valašsko, Zlínsko, Kroměřížsko) a zdůraznit jejich přírodní a společenské atraktivitu. Poněvadž je Zlínský kraj oblastí folklórních a lidových slavností, doporučila bych zaměřit se i na jednotlivé slavnosti a zvýšit jejich propagaci v ostatních regionech. V tomto ohledu by jako možné řešení připadalo, v souvislosti s rozvojem cestovního ruchu, propojení regionu se Slovenskem, a to jak dopravní infrastrukturou, tak turistickými cestami, společnými akcemi, výměnou a šířením informací, jež by zvýšily povědomí o přírodních a historických aspektech regionu. Dalším možným řešením je spolupráce s turistickými informačními centry a středisky v jiných regionem, které by aktivně nabízely propagační materiály, týkající se Zlínského regionu.

Zlínský kraj má silný potenciál kulturně-historických atraktivit. Na území Zlínského kraje nalezneme velké množství kulturních, historických a technických památek, nicméně u všech není plně využit jejich potenciál. Velký potenciál vidím především v památce UNESCO v Kroměříži, u nichž bych zvýšila propagační aktivitu.

Z důvodu klesající návštěvnosti bych určitě zvýšila povědomí potenciálních návštěvníků o možnostech v kraji. Možným způsobem propagace je podpora nejrozličnějších kulturních akcí pod záštitou Zlínského kraje. Další možností je spolupráce s jiným regionem, který bude Zlínský kraj aktivně propagovat jako turisticky přitažlivou destinaci.

Silnou stránkou je určitě spojení města Zlína se jménem podnikatele Tomáše Bati. Návštěvníky především láká jedinečná funkcionalistická architektura. Celý střed Zlína a kolonie bývalých dělnických domků, jejichž zachovalost nemá v Evropě obdoby, jsou dnes městskou památkovou zónou. Město Zlín se postupně snaží rekonstruovat budovy v areálu Svitu. Do budoucna zde vyrostě Krajské kulturní a vzdělávací centrum.

Silný přírodní potenciál je založený především na chráněných krajinných oblastech, které jsou v kraji dvě. Beskydy jsou nejnavštěvovanějším turistickým centrem pro letní i zimní turistiku ve Zlínském kraji. CHKO Bílé Karpaty jsou zařazeny mezi evropské

biosférické rezervace, což určitě zvyšuje jejich atraktivnost pro potenciální návštěvníky. CHKO Beskydy a CHKO Bílé Karpaty se vyznačují jedinečnou přírodní krajinou.

Zlínský kraj je oblastí folklórních a lidových slavností, které lákají návštěvníky ze všech koutů České republiky, ale i ze zahraničí. Nikde jinde nenaleznete tak silnou koncentraci folklórních a lidových tradic, než v oblasti Slovácka a Valašska. Avšak i zde existuje reálné ohrožení zániku folklórních a lidových tradic. Možnou příčinou by mohl být klesající zájem ze strany mladší generace o tento typ akcí nebo nedostatečná finanční podpora ze strany jednotlivých pořadatelských subjektů.

Možnou příležitostí je i zlepšení poskytovaných služeb, a to především v oblasti stravování a ubytování. Zlínský kraj postrádá hotelová zařízení vyšší kategorie (***) a více), a to především v okolí Zlína. Do regionu je potřeba přilákat nové investory, kteří disponují potřebnými finančními prostředky. V oblasti služeb je nutné zlepšovat kvalifikaci pracovníků, a to pomocí doškolovacích a vzdělávacích kurzů. V oblasti stravování je zapotřebí zvýšit kontrolní činnosti a eliminovat tak nevyhovující podniky, které by mohli narušit dobrou pověst regionu.

Ve Zlínském kraji je nedostatečné množství vodních ploch ke koupání a s tím souvisí i špatná kvalita vody v přírodních nádržích. Případná opatření, vedoucí ke zlepšení kvality vody, by určitě zvýšila míru návštěvnosti ubytovacích a stravovacích zařízení v okolí těchto vodních ploch.

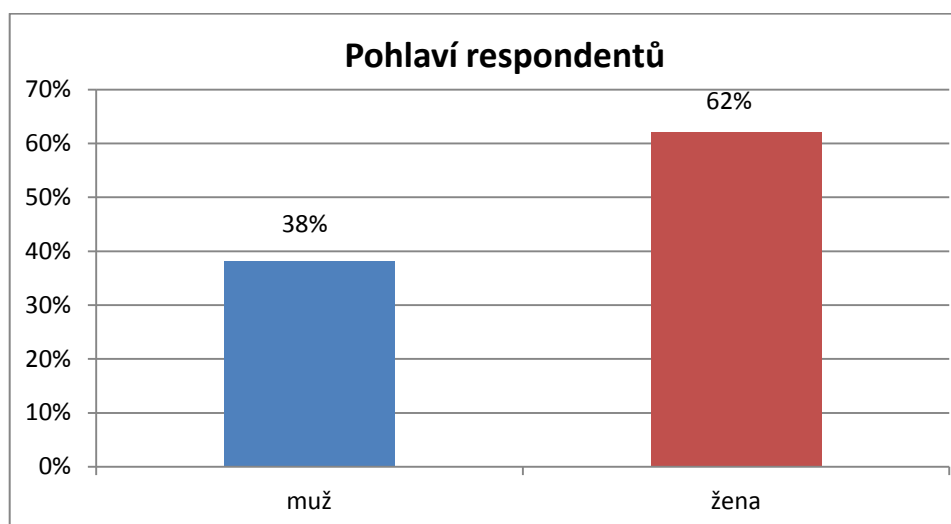
5. DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

Cílem mého průzkumu bylo zhodnocení turistické atraktivnosti Zlínského kraje z pohledu jeho obyvatel. Při vypracování dotazníku jsem se snažila vytvořit jasné a srozumitelné otázky.

Dotazník tvoří 11 otázek, z nichž 10 je uzavřených a jedna otevřená. Vyplnění uzavřených otázek bylo povinné, naopak otevřená otázka byla nepovinná. Dotazník byl od 1. března do 21. dubna 2013 k dispozici v elektronické podobě. Pro zlepšení efektivity šetření jsem dotazníky umístila i na zlínské městské informační a turistické středisko, kde byl k dispozici od 28. února do 8. dubna 2013. Podařilo se mi oslovit celkem 80 respondentů.

Otázka č. 1: Pohlaví respondentů.

5.1. Graf

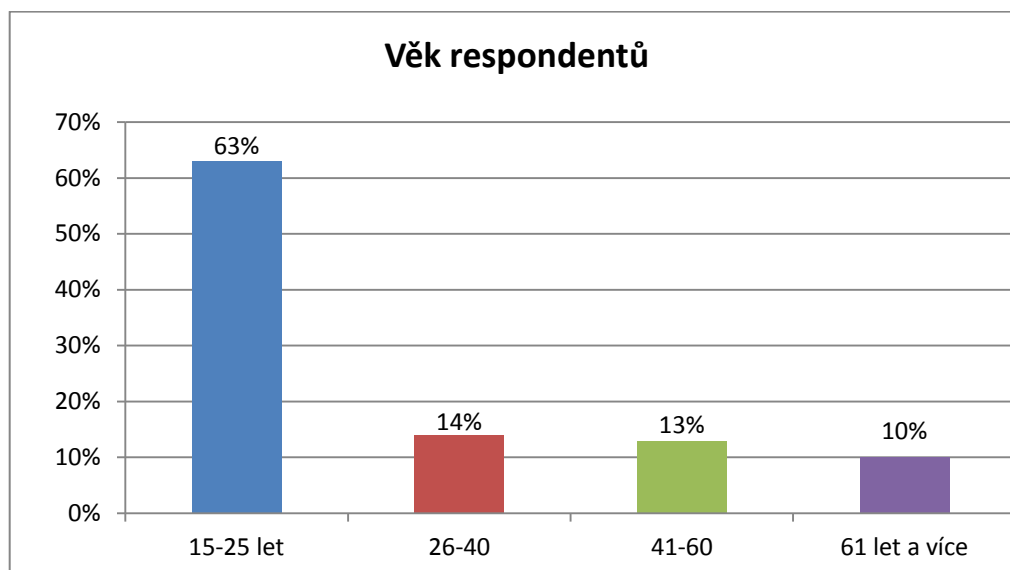

Zdroj: vlastní zpracování

Z celkového počtu dotazovaných osob (80), tvořily ženy 62 % a muži 38 %. Ze strany žen jsem shledala vyšší aktivitu k vyplňování dotazníků.

Otázka č. 2: Věk respondentů.

5.2. Graf

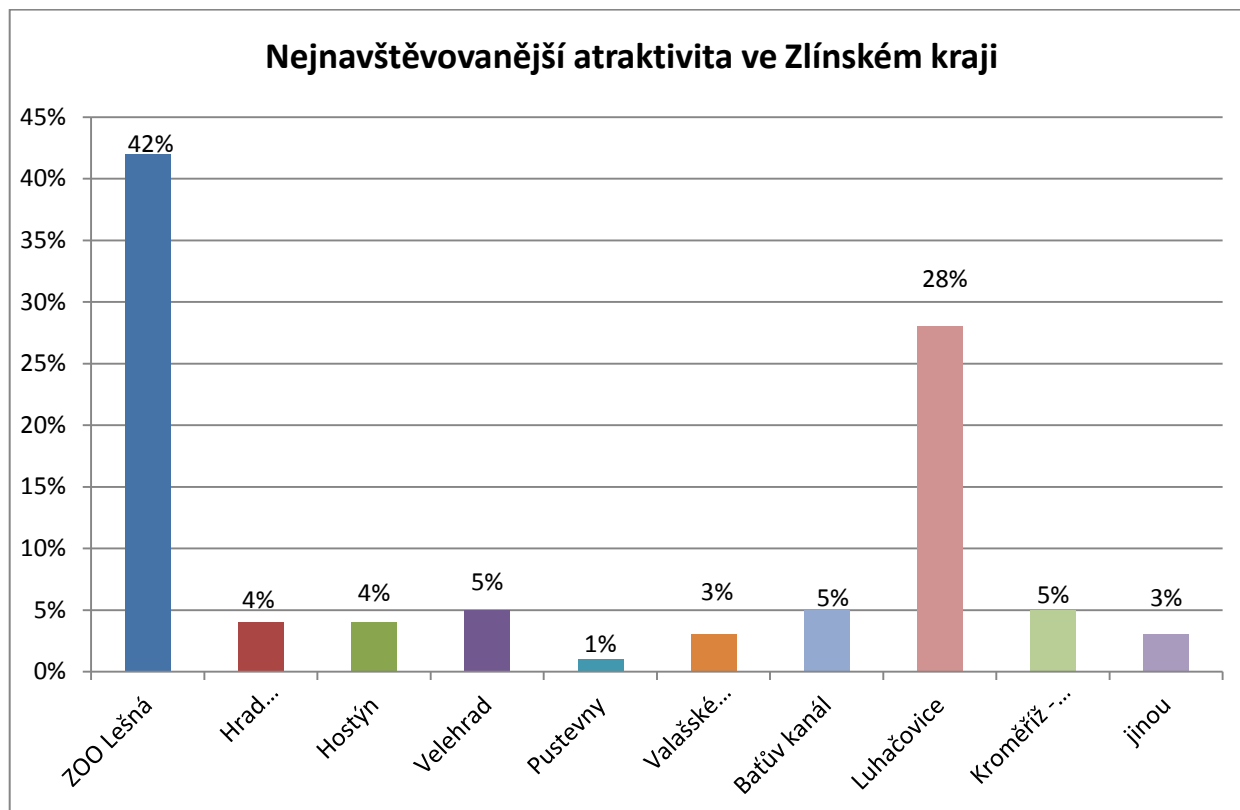
Zdroj: vlastní zpracování

Tato otázka měla analyzovat věk respondentů. Dle mého názoru se rozhoduje jinak respondent ve věkové kategorii 15-25 let a v kategorii 41-60 let, a to z toho důvodu, že potřeby a názory respondentů se v průběhu let mění. Zvláštní kategorií jsou lidé starší 61 let a více. Lidé v důchodovém věku mají více volného času, nicméně jsou někdy omezováni zdravotním stavem, který jim neumožňuje aktivní účast na cestovním ruchu.

Ze získaných údajů vyplývá, že nejvíce respondentů bylo ve věku 15-25 let (63 %). Tato věková kategorie převažuje z toho důvodu, že nejčastějším způsobem vyplnění dotazníku bylo sdílení odkazů pomocí sociálních sítí, které využívají především mladí lidé. Další věkové kategorie měly srovnatelné zastoupení.

Otázka č. 3: Kterou z následujících atraktivit Zlínského kraje navštěvujete nejčastěji?

Graf 5.3.

Zdroj: vlastní zpracování

Z výsledků vyplývá, že nejnavštěvovanějším místem Zlínského kraje je ZOO Lešná Zlín, kterou zvolilo 42 % respondentů. Já osobně navštěvuji zoologickou zahradu minimálně dvakrát ročně. Jedinečnost zoologické zahrady určitě spočívá v jejím členění podle kontinentů, které bezpochyby nadchne dětské i dospělé návštěvníky. Za jeden den můžete „procestovat“ Afriku, Asii, Austrálii a Ameriku. Součástí areálu je i pohádkový zámek z 19. století, jehož interiéry patří mezi nejkrásnější v České republice.

Na druhém místě se umístily naše největší moravské lázně Luhačovice s 28 %. Luhačovice, jako nejčastěji navštěvované místo, označili především věkové kategorie 15-25 let a 61 let a více. Z toho lze usuzovat, že starší lidé vyhledávají Luhačovice především pro přírodní léčivé prameny, sloužící k léčbě dýchacího, trávicího a oběhového ústrojí, cukrovky a pohybového aparátu. Dalším možným důvodem návštěvy je jedinečná architektura lázeňských domů a parků, která láká návštěvníky ze všech koutů České republiky.

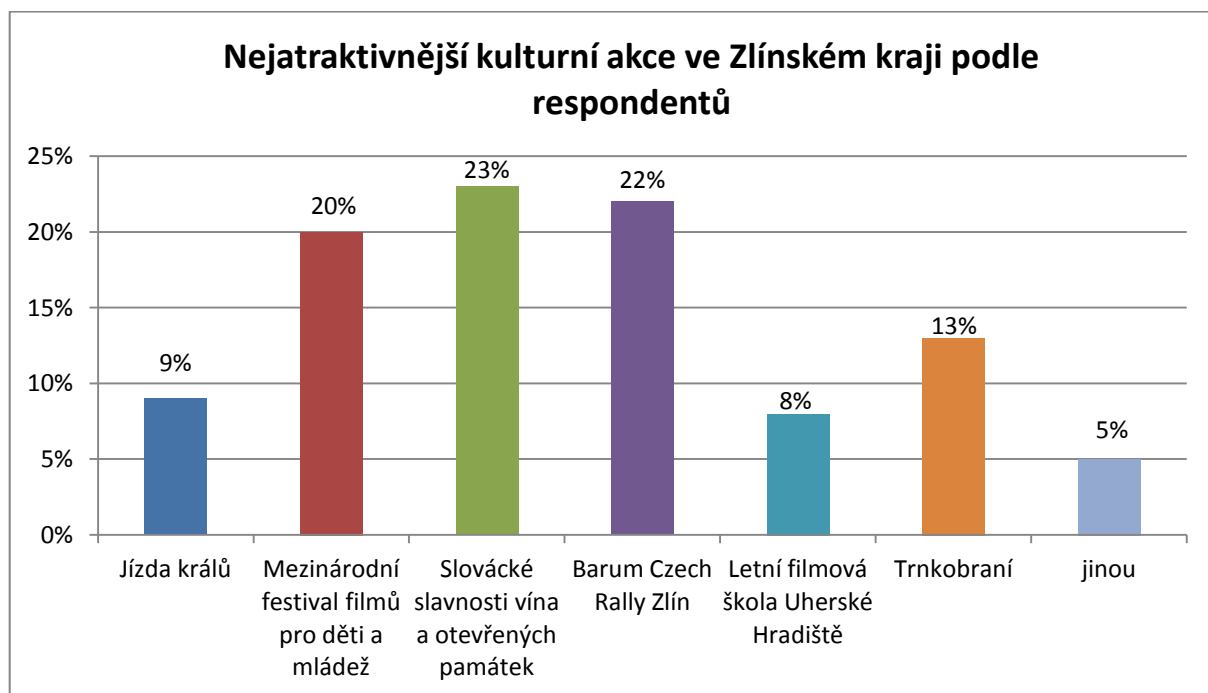

Na třetím místě se umístil Baťův kanál společně s kroměřížským Arcibiskupským zámkem a Velehradem. Velkým překvapením je pro mě nízká četnost návštěv Arcibiskupského zámku a jeho unikátních zahrad (Podzámecká a Květná). Možnou příčinou nízkých návštěv je nedostatečné využití turistického potenciálu městské památkové rezervace Kroměříž (zámek, Podzámecká a Květná zahrada – UNESCO). Menší oblibě se pak těší Svatý Hostýn, Valašské muzeum v přírodě a hrad Buchlov. Pouze 1 % respondentů uvedlo, že nejčastěji navštěvují Pustevny. Dle mého názoru je návštěvnost Pusteven ovlivněna sezónností. V zimních měsících patří Pustevny k nejnavštěvovanějším turistickým centrům Beskyd, nabízející celou řadu sjezdovek a lyžařských vleků.

Respondenti měli k dispozici i otevřenou odpověď, kde mohli uvést jinou atraktivitu. Tuto možnost využilo pouze 3 % dotazovaných, kteří uvedli Obuvnické muzeum Zlín a bájnou horu Radhošť.

Otázka č. 4: Kterou z následujících akcí Zlínského kraje považujete za nejatraktivnější?

Graf 5.4.

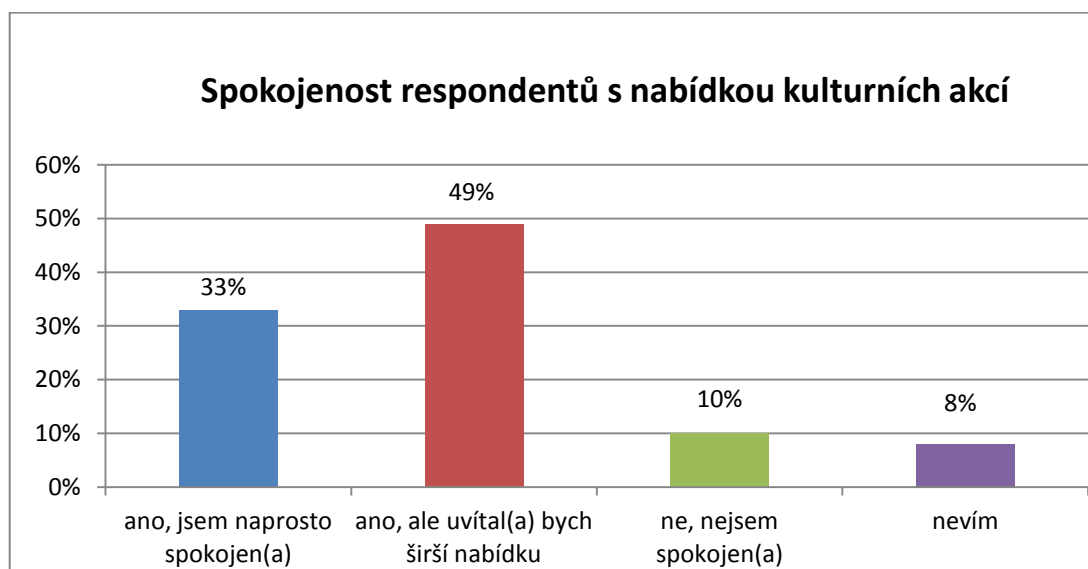
Zdroj: vlastní zpracování

Tato otázka měla za cíl zmapovat nejatraktivnější kulturní akce na území Zlínského kraje. Z grafu vyplývá, že respondenti zvolili za nejatraktivnější kulturní akci Slovácké slavnosti vína a otevřených památek. Pouze o 1 % méně respondentů uvedlo Barum Czech Rally Zlín. Možnost „Barum Czech Rally Zlín“ volili především muži, což je pochopitelné vzhledem k celorepublikové oblíbenosti této sportovní události. Rallye činí atraktivnější závody probíhající přímo ve městech, například kolem zlínského mrakodrapu. Na třetím místě skončil Mezinárodní festival filmů pro děti a mládež Zlín s 20 %. Festival patří k nejstaršímu festivalu svého druhu na světě. Čtvrté místo obsadilo vizovické Trnkobraní s 13 %. Tuto možnost označili především respondenti věkové kategorie 15-25 let a 26-40 let, což je zcela pochopitelné vzhledem k charakteru této akce. Slavnou Jízdu králů označilo za nejatraktivnější kulturní akci pouze 9 % respondentů. Tento výsledek mohla ovlivnit věková kategorie 15-25 let, která převládala během dotazníkového šetření (63 %). Z těchto údajů by mohlo vyplývat, že mladší generace ztrácí zájem o tradiční lidové slavnosti. Menší oblibě se pak těší Letní filmová škola Uherské Hradišti (pouze 8 %).

Dotazovaní měli k dispozici i otevřenou odpověď, kde mohli uvést jinou kulturní akci. Tuto možnost využilo 5 % dotazovaných, kteří uvedli Otevírání pramenů – Luhačovice, Fašank ve Strání a Valašské záření Vsetín.

Otázka č. 5: Jste spokojeni s nabídkou kulturních akcí na území Zlínského kraje?

5.5. Graf

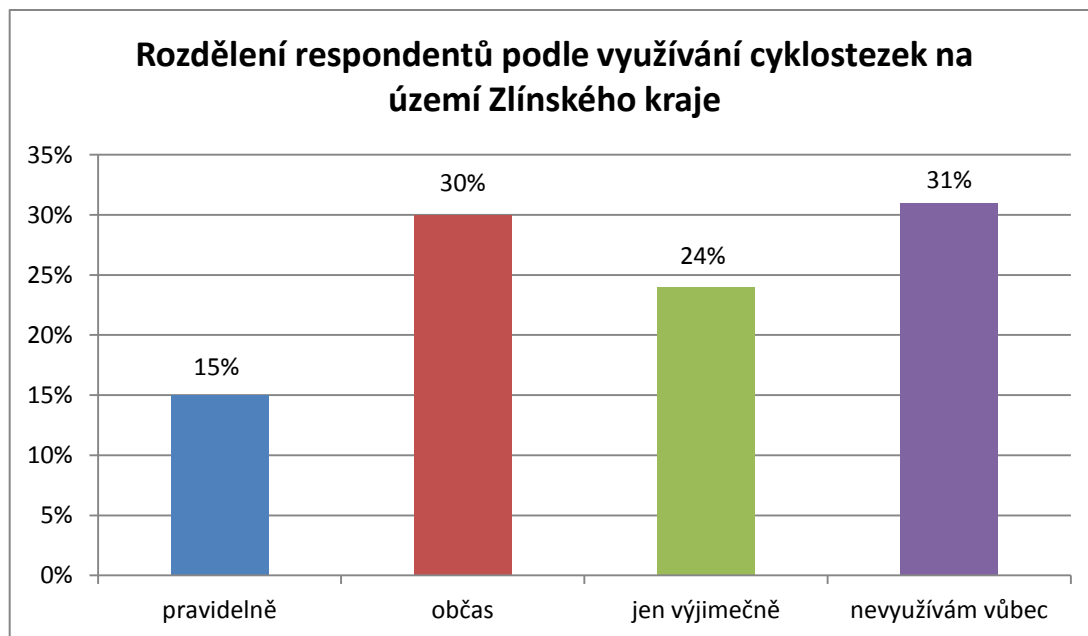

Zdroj: vlastní zpracování

V této otázce jsem analyzovala spokojenost obyvatel Zlínského kraje s nabídkou kulturních akcí. Z grafů vyplývá, že 49 % respondentů je spokojeno s nabídkou kulturních akcí na území Zlínského kraje, nicméně by uvítali její rozšíření. Především věková kategorie 15-25 let uvedla, že by uvítala rozšíření nabídky kulturních akcí, a to především týkající se hudebních festivalů. Naopak 33 % respondentů je naprosto spokojeno a považuje nabídku za dostatečnou. Z celkového počtu dotazovaných osob bylo 10 % respondentů nespokojeno s množstvím kulturních akcí. Pouze 8 % dotazovaných se nedokázalo vyjádřit, zdali jsou spokojeni či nikoli.

Otázka č. 6: Jak často využíváte cyklostezky na území Zlínského kraje?

5.6. Graf

Zdroj: vlastní zpracování

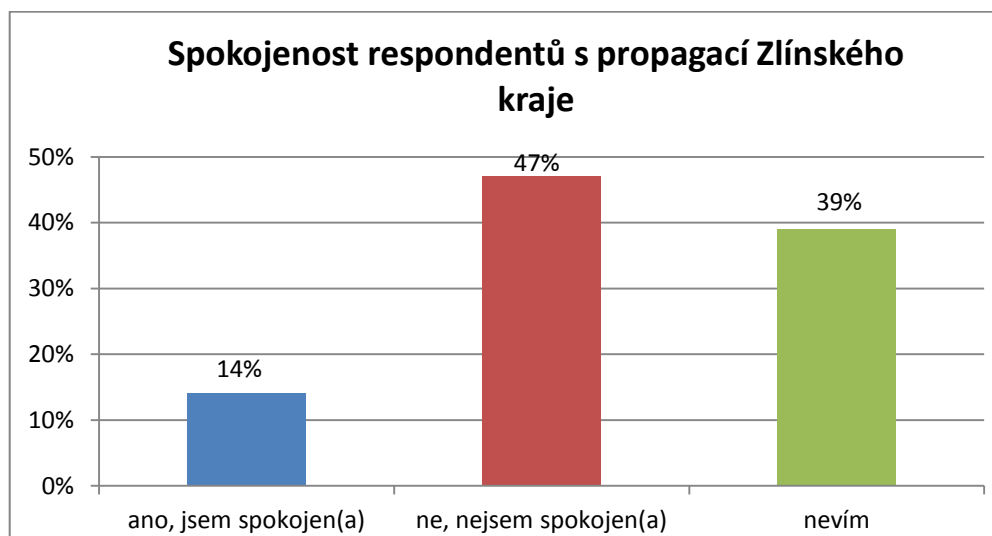
Cílem této otázky bylo zjistit, jak často samotní obyvatelé Zlínského kraje využívají síť cyklostezek. Pouze 12 lidí, což je 15 %, z 80 dotazovaných osob odpovědělo, že pravidelně využívá cyklostezky na území Zlínského kraje. Dalších 24 lidí (30 %) odpovědělo, že využívá cyklostezky pouze občas. Mezi dotazovanými se našlo 19 lidí (24 %), kteří využívají cyklostezky jen výjimečně.

Z grafu dále vyplývá, že 31 % respondentů nevyužívá cyklostezky vůbec. Mezi pravidelné uživatele cyklostezek patří nejčastěji věková kategorie 15-25 let a 26-40 let.

Z dotazníkového šetření vyplynulo, že respondenti věkové kategorie 61 let a více nevyužívají cyklostezky vůbec, což je zcela pochopitelné vzhledem k vysokému věku dotazovaných

Otázka č. 7: Jste spokojeni s propagací Zlínského kraje jako turistické destinace?

5.7. Graf

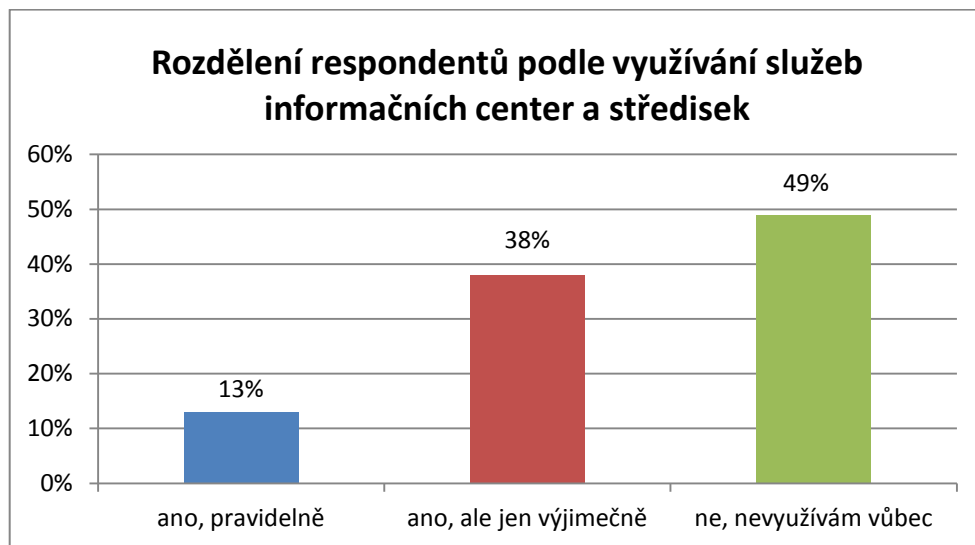

Zdroj: vlastní zpracování

V této otázce jsem se zaměřila na analýzu spokojenosti obyvatel, týkající se propagace Zlínského kraje. Z grafu lze vyčíst, že 47 % dotazovaných osob není spokojeno s propagací Zlínského kraje jako turistické destinace. Následně 39 % lidí odpovědělo, že neví, zdali je spokojeno s propagací, a to z toho důvodu, že se o tuto záležitost nezajímají. Pouze 14 % respondentů odpovědělo, že je spokojeno s propagací.

Otázka č. 8: Využíváte služeb informačních center a středisek?

Graf 5.8.

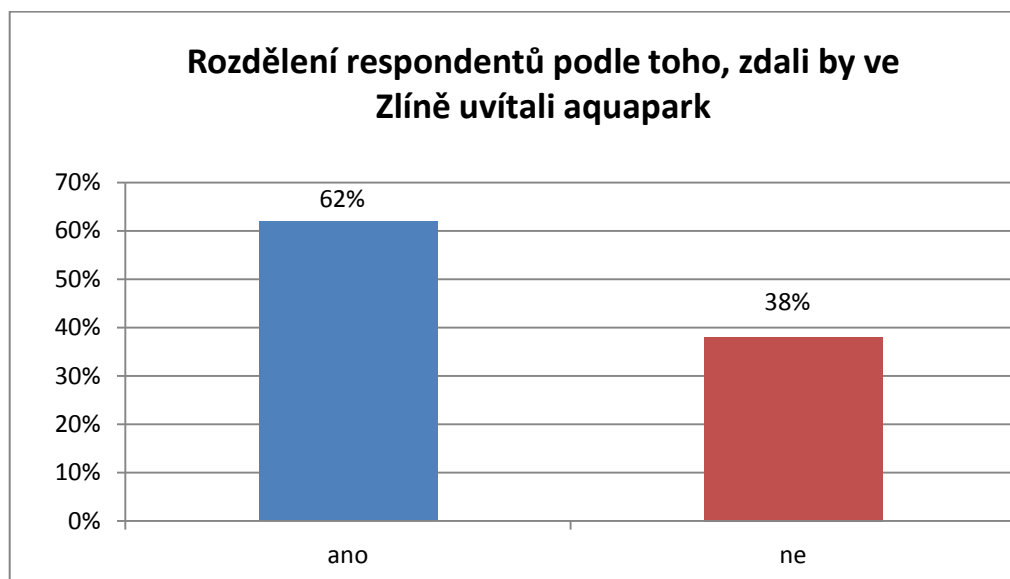
Zdroj: vlastní zpracování

V této otázce jsem zkoumala zájem obyvatel Zlínského kraje o služby, poskytované informačními centry a středisky. Z grafu je patrné, že 49 % respondentů nevyužívá vůbec služeb informačních center. 38 % respondentů uvedlo, že služby informačních center využívají, ale jen výjimečně. Zbývajících 13 % dotazovaných osob uvedlo, že služby informačních center využívají pravidelně.

Já osobně služeb informačních center využívám jen výjimečně. Ve Zlínském kraji je celkem 37 turistických informačních center a 15 certifikovaných center A.T.I.C..

Otázka č. 9: Uvítali byste v krajském městě Zlín aquapark?

Graf 5.9

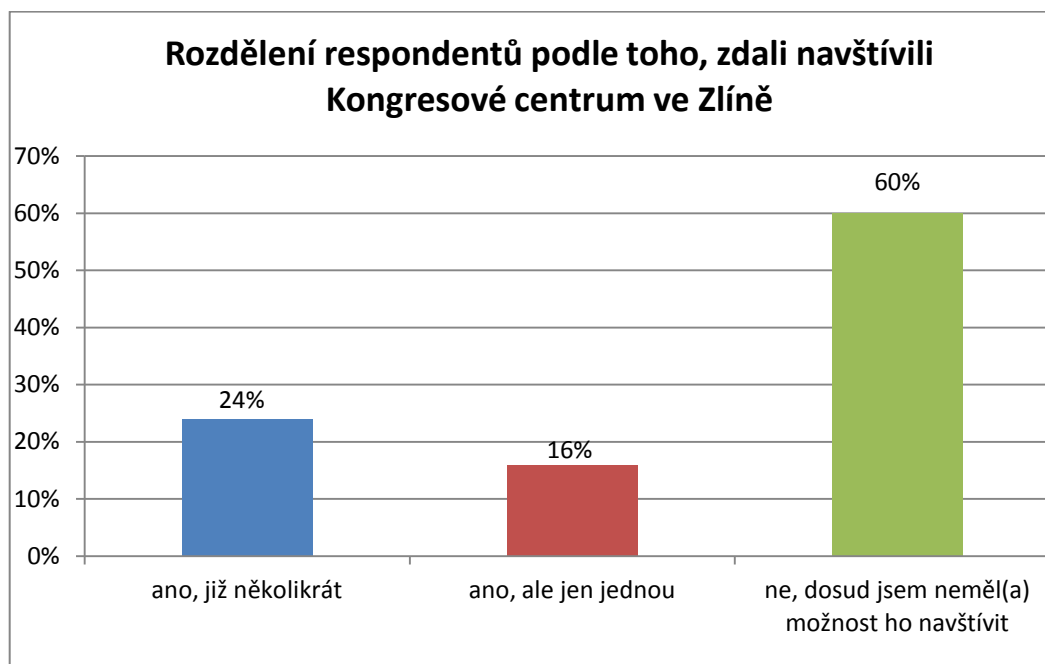

Zdroj: vlastní zpracování

Odpovědi na tuto otázku byly víceméně jednoznačné. Z celkového počtu 80 dotazovaných osob, odpovědělo 50, že by uvítalo v krajském městě Zlín aquapark. Zbývajících 30 respondentů odpovědělo, že je to zbytečné. Aquapark by ve Zlíně uvítala především věková kategorie 15-25 let. Naopak věková kategorie 61 let a více ve všech případech označila, že je to zbytečné, což je celkem pochopitelné, protože lidé v důchodovém věku povětšinou nevyužívají tento typ vodní plochy ke koupání. Samotné okolí Zlína nabízí omezené množství vodních ploch ke koupání, což se hlavně projevuje v letních měsících, kdy jsou zdejší koupaliště přeplněná. Kromě městských lázní neexistuje ve Zlíně žádné jiné kryté koupání. V okolí Zlína jsou nejbližší aquaparky v Uherském Hradišti a Uherském Brodě.

Otázka č. 10: Navštívili jste již nově vybudované Kongresové centrum ve Zlíně?

Graf 5.10.

Zdroj: vlastní zpracování

Z grafu je možno vyčíst, že 60 % dotazovaných neměla ještě možnost navštívit Kongresové centrum Zlín. Naopak 24 % lidí odpovědělo, že centrum navštívilo již několikrát, a to za účelem různých kulturně-společenských akcí. Zbýlých 16 % respondentů odpovědělo, že Kongresové centrum navštívili, ale pouze jedenkrát.

Otázka č. 11: Poslední otázka byla čistě otevřená. Respondenti se mohli libovolně vyjádřit. Zadání otázky znělo: „*Napište atraktivitu, nacházející se na území Zlínského kraje, kterou jste dosud neměli možnost navštívit, ale chtěli byste tak učinit.*“

Odpovědi byly různorodé, ale v některých atraktivitách se dotazovaní shodli. Celkově 12 respondentů uvedlo, že by chtělo navštívit kroměřížský Arcibiskupský zámek se zahradami. Druhou nejvíce zmiňovanou atraktivitou byl Baťův kanál. Velkým lákadlem pro návštěvníky je bezpochyby možnost si zapůjčit motorový člun, který řídí sami a udávají si vlastní tempo. Je tu i možnost využít služeb výletních lodí. Oblíbeným způsobem strávení dovolené je i pobyt na hausbótech.

Z poutních míst u respondentů zvítězil Velehrad. Pět respondentů vypovědělo, že by chtělo navštívit právě Velehrad, místo církevních poutí a shromáždění.

Co se týká kulturně-společenských akcí, tak respondenti projevili největší zájem o navštívení Slováckých slavností vína a otevřených památek. Z hudebních festivalů na území Zlínského kraje zvítězil Masters of Rock Vizovice, největší mezinárodní rockový open-air festival v ČR. Z dotazovaných osob napsalo 5 lidí, že by chtělo navštívit aquapark v Uherském Hradišti, což jen potvrzuje potřebu vybudování nového krytého koupání ve Zlíně. Dalšími zmiňovanými památkami (místy) byl hrad Buchlov, zámek Buchlovice, Pustevny a zámek Napajedla. Dotazovaní neměli určitě lehký úkol vybrat pouze jednu atraktivitu, kterou chtějí vidět či navštívit.

Já osobně bych chtěla navštívit Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm. Z kulturních akcí mě nejvíce zaujala Slovácká Jízda králů nebo vizovické Trnkobraní.

6. VLASTNÍ DOPORUČENÍ

Při sestavování návrhů a řešení, směřujících ke stabilizaci, v tom případě k růstu cestovního ruchu ve Zlínském kraji, jsem vycházela ze základních znalostí současné ekonomické situace regionu a z predikce dalšího očekávaného vývoje regionální i státní politiky. Dále jsem vycházela z vlastního dotazníkového šetření a provedené SWOT analýzy. S ohledem k výše uvedenému, doporučuji jako primární cíl regionu - zvyšování podílů návštěvníků a turistů jak z oblasti ČR, tak ze zahraničí. Pomocí následujících opatření lze dosáhnout požadovaného cíle.

Je zapotřebí zpřesnit a vytvořit novou střednědobou nebo dlouhodobou koncepci rozvoje cestovního ruchu na úrovni Zlínského kraje. S tímto souvisí potřeba vzniku koordinačního a řídicího orgánu s odpovídajícími pravomocemi na této úrovni.

Je třeba co nejdříve koordinovaně zlepšit slabou marketingovou podporu kraje v rámci České republiky a zahraničí. Zvýšení propagační aktivity zlepší konkurenceschopnost regionu. Je zapotřebí přesně definovat produkt a zaměřit se na cílový trh. V současné době se dá považovat za nejefektivnější nástroj marketingové propagace prostředí internetu a médií.

Image kraje ovlivňuje i kvalita poskytovaných služeb, spojených s cestovním ruchem. Je nutné zkvalitnit ubytovací a stravovací služby, a to jak přímou i nepřímou podporou tohoto podnikání. Pro zvýšení profesní úrovně je nutné zajistit doškolovací a vzdělávací kurzy pracovníků, poradenskou činnost v oboru a v neposlední řadě zvýšit kontrolní činnost, za níž odpovídají pověřené orgány, s cílem eliminovat počet špatných podniků. Dále je potřeba všestranně využít potenciálu regionálních specialit. Důležitá je jejich cílená propagace a především vytvoření podmínek pro jejich zachování.

Dalším cílem a úkolem je zvýšit potenciál kraje pro kongresový cestovní ruch. V roce 2011 bylo ve Zlíně slavnostně otevřeno nové Kongresové centrum. Objekt je plně k dispozici pořadatelům koncertů, sympozií, výstav, plesů, konferencí a dalších akcí. V tomto ohledu navrhuji zvýšit jeho propagaci a stupeň využití jak pro kulturní, tak pro ostatní účely.

V rámci sportovní a turistické oblasti má dle mého názoru region kvalitní síť cyklostezek a obecně sportovních zařízení. Hlavním cílem do budoucna by mělo být rozšiřování a propojování stávajících cyklostezek a zvyšování jejich bezpečnosti. S tím souvisí zkvalitňování a rozšiřování služeb v jejich dosahu. U sportovních zařízení je potřeba

zvýšit povědomí o jejich existenci, zlepšit jejich dostupnost a přizpůsobit služby potenciálním klientům.

Samotné okolí Zlína nabízí omezené množství vodních ploch ke koupání, což se hlavně projevuje v letních měsících, kdy jsou zdejší koupaliště přeplněná. Jako vhodné řešení se jeví vytvoření a nalezení nových investičních prostředků k výstavbě dalších zařízení tohoto typu. V tomto ohledu také doporučuji zvýšení propagace a lepší využití zrekonstruované přehrady Luhačovice, čímž by se posílila i návštěvnost lázeňského města.

Na základě osobních poznatků také doporučuji lepší využití sportovního potenciálu Zlínského kraje. Zlín je domovem fotbalového klubu FC Fastav Zlín a hokejového klubu PSG Zlín, které pozitivně přispívají k návštěvnosti kraje. Cílovým faktorem v této oblasti je zvyšování povědomí návštěvníků o dalších (turistických) možnostech v kraji, za účelem jejich delšího setrvání, a s tím související zvýšení možných finančních příjmů, plynoucích z jejich delšího setrvání.

Velký potenciál lze shledat ve funkcionalistické architektuře Zlína. Za posledních pár měsíců došlo k významným změnám v bývalé průmyslové zóně Svit. Z někdejších továren na výrobu obuvi, nacházejících v blízkosti vlakového a autobusového nádraží, se pomalu stává centrum kultury. Krajské zastupitelstvo rozhodlo, že tyto budovy budou zrekonstruovány a následně do nich budou přemístěny tři kulturní instituce, a to Krajská knihovna F. Bartoše, Krajská galerie výtvarného umění a Muzeum jihovýchodní Moravy. V těchto dnech se očekává již slavnostní otevření jedné z budov – „čtrnáctky“. V ní své stálé místo najdou Krajská galerie výtvarného umění a Muzeum jihovýchodní Moravy. Budova číslo 15, do níž se přemístí krajská knihovna, bude zprovozněna letos na podzim. Předpokladem je, že Baťův institut se (budova 14 a 15) stane místem moderní kultury, které do regionu přiláká nové návštěvníky.

Obecně doporučuji zvýšit, vzhledem k rozsáhlému vysokému školství v regionu, využití stávajících kapacit jako základnu pro vědeckotechnickou činnost s cílem zvýšit návštěvnost regionu pořádáním vědeckých sympozií. Ve Zlíně se pravidelně konají mezinárodní lékařské kongresy a sympozia.

7. ZÁVĚR

Cílem bakalářské práce bylo vyhodnotit turistický potenciál Zlínského kraje. V teoretické části jsem se věnovala obecné charakteristice, týkající se cestovního ruchu. Poslední část jsem věnovala definici a charakteristice turistického potenciálu.

Ve své práci jsem se konkrétně zaměřila na charakteristiku Zlínského kraje, na jeho polohu, historii, podnebí, ekonomickou situaci, dopravní infrastrukturu, ubytovací a stravovací služby a v neposlední řadě na jeho jednotlivé turistické oblasti. Zaměřila jsem i na bližší charakterizování významných kulturních a historických památek na území Zlínského kraje.

Na základně dotazníkového šetření jsem si udělala přehled o návštěvnosti kulturních a historických památek na území Zlínského kraje. Zjistila jsem, že nejnavštěvovanější atraktivitou je bezpochyby ZOO Lešná. Z pohledu obyvatel jsem vyhodnotila nejatraktivnější kulturní akci a zhodnotila jsem spokojenost obyvatel s nabídkou těchto akcí. Došla jsem k závěru, že neatraktivnější kulturní akcí z pohledu obyvatel Zlínského regionu jsou Slovácké slavnosti vína a otevřených památek. Dále jsem zjistila, že předpokladem dobrého uspokojení potřeb návštěvníků, v rámci ekonomických možností kraje, je zajištění odpovídajících realizačních prostředků. Zlínský kraj by měl neustále na základě své rozvojové koncepce zlepšovat dopravní a technickou infrastrukturu.

Při zpracovávání bakalářské práce jsem získala nové znalosti a blíže jsem se seznámila s kulturní nabídkou kraje. Měla jsem možnost si vytvořit obrázek o Zlínském kraji z pohledu jeho obyvatel. Do budoucna doufám, že Zlínský region bude naplňovat stanovenou strategii rozvoje, která povede k efektivnějšímu využití potenciálu kraje.

Při tvorbě práce jsem vycházela především z odborných knižních publikací, veřejných internetových zdrojů a propagačních materiálů. Cílem práce bylo zhodnotit turistický potenciál Zlínského kraje a upozornit na případné nedostatky, na jejichž základě byly vypracovány možné návrhy řešení. Tímto byl cíl práce splněn.

Seznam použité literatury

a) Knižní publikace

- [1] DAVID, Petr a Vladimír SOUKUP. *Velká turistická encyklopedie Zlínský kraj*. Praha: Euromedia Group, k.s., 2008. 264 s. ISBN 978-80-242-2076-5
- [2] DROBNÁ, Daniela a Eva MORÁVKOVÁ. *Cestovní ruch pro střední školy a pro veřejnost*. Praha: Fortuna, 2004. 185 s. ISBN 80-7168-901-7
- [3] HESKOVÁ, Marie. *Cestovní ruch pro vyšší odborné školy a vysoké školy*. Praha: Fortuna, 2006. 224 s. ISBN 80-85970-29-5.
- [4] INDROVÁ, Jarmila et al. *Cestovní ruch (základy)*. Praha: Vysoká škola ekonomická (Oeconomica), 2009. 122 s. ISBN 978-80-245-1569-4
- [5] JAKUBÍKOVÁ, Dagmar. *Marketing v cestovním ruchu*. Praha: Grada, 2009. 288 s. ISBN 978-80-247-32-47-3
- [6] LANGEROVÁ, Blanka. *Zlínský kraj: křižovatka folklóru*. Praha: ACF Alfa, s.r.o., 2006. 351 s. ISBN 80-86408-14-0
- [7] PETRŮ, Zdenka. *Základy ekonomiky cestovního ruchu*. Praha: Idea Servis, 1999. 107 s. ISBN 80-85970-29-5
- [8] PODHORSKÝ, Marek. *Zlínský kraj*. Praha: freytag & berndt, 2006. 160 s. ISBN 80-7316-147-8
- [9] RYGLOVÁ, Kateřina. *Cestovní ruch – soubor studijních materiálů*. 3. vyd. Ostrava: Key, s.r.o., 2009. 192 s. ISBN 978-80-7418-028-6
- [10] VYSTOUPIL, Jiří et al. *Základ cestovního ruchu*. Brno: Masarykova univerzita. 2006. 119 s. ISBN 80-210-4167-6
- [11] ZLÍNSKÝ KRAJ. *Valašsko: turistický průvodce regionem*. Zlín: Zlínský kraj, 2006. 47 s.
- [12] ZLÍNSKÝ KRAJ. *Zlínský kraj*. Zlín: Zlínský kraj, 2003. 21 s.

- [13] LEDNICKÝ Václav. *Základy cestovního ruchu – přednášky*
- [14] Turistický průvodce – Východní Morava, vydala Centrála cestovního ruchu Východní Moravy, o.p.s., 2012

b) Internetové zdroje

- [15] CZECH TOURISM. *Didaktické podklady – turistický potenciál regionu*. [online]. 2005 - 2013 [cit. 2013-02-05]. Dostupné z: <<http://www.czechtourism.cz/didakticke-podklady/2-turisticky-potencial-regionu/>>.
- [16] ÚSTAV ÚZEMNÍHO ROZVOJE. *Aktualizace potenciálu cestovního ruchu v České republice*. [online]. 2001 - 2012 [cit. 2013-02-07]. Dostupné z: <<http://www.uur.cz/images/uzemnirozvoj/cestovnuruch/potencialCR/PotencialCR-text.pdf>>.
- [17] ZLÍNSKÝ KRAJ. *Zlínský kraj - Informace o kraji*. [online]. [cit. 2013-02-20]. Dostupné z: <<http://www.kr-zlinsky.cz/o-kraji-cl-17.html>>.
- [18] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. [online]. 2013 [cit. 2013] Dostupné z: www.czso.cz
- [19] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Charakteristika kraje*. [online]. 2013. [cit. 2013-02-20]. Dostupné z: <http://www.czso.cz/xz/redakce.nsf/i/charakteristika_kraje>.
- [20] CZECH TOURISM. *Kudy z nudy – CHKO Bílé Karpaty*. [online]. Jitka Rytířová. 2013. [cit. 2013-02-20]. Dostupné z: <<http://www.kudyznudy.cz/Aktivita-a-akce/Aktivita/CHKO-Bile-Karpaty.aspx>>.
- [21] CZECH TOURISM. *Kudy z nudy – CHKO Beskydy*. [online]. 2013. [cit. 2013-02-20]. Dostupné z: <<http://www.kudyznudy.cz/Aktivita-a-akce/Aktivita/Chranena-krajinna-oblastt-Beskydy.aspx>>.
- [22] BESKYDY, s.r.o. *Beskydy-přírodní zajímavost - CHKO Beskydy*. [online]. 1998 - 2013 [cit. 2013-02-20]. Dostupné z: <<http://chko.beskydy.cz/Content/beskydy-prirodni-zajimavosti-chranena-uzemi-chko-beskydy.aspx>>.

- [23] ZLÍNSKÝ KRAJ. *Zlínský kraj – ekonomická situace*. [online]. [cit. 2013-02-21]. Dostupné z: <<http://www.kr-zlinsky.cz/ekonomicka-situace-kraje-cl-163.html>>.
- [24] KOORDINÁTOR VEŘEJNÉ DOPRAVY ZLÍNSKÉHO KRAJE, s.r.o. *Plán dopravní obslužnosti území - Zlínský kraj na léta 2012 - 2016*. [online]. [cit. 2013-02-22]. Dostupné z: <http://www.koved.cz/fileadmin/user_upload/dopravni-plan-zk-2012.pdf>.
- [25] ATLAS ČESKA. *Arcibiskupský zámek a zahrady v Kroměříži – UNESCO*. [online]. 2007 - 2013 [cit. 2013-03-01]. Dostupné z: <<http://www.atlasceska.cz/zlinsky-kraj/arcibiskupsky-zamek-a-zahrady-v-kromerizi-unesco/>>.
- [26] CZECH TOURISM. *Aktivity a akce - Květná zahrada v Kroměříži*. [online]. 2013 [cit. 2013-03-01]. Dostupné z: <<http://www.kudyznudy.cz/Aktivity-a-akce/Aktivity/Kvetna-zahrada-v-Kromerizi.aspx>>.
- [27] HOSTYN. *Pamětihodnosti*. [online]. [cit. 2013-03-03]. Dostupné z: <<http://www.hostyn.cz/pametihodnosti.htm>>.
- [28] LUHAČOVICE. *Luhačovice - Magická síla přírody a lidského umu*. [online]. [cit. 2013-03-03]. Dostupné z: <http://www.luhacovice.cz/wcd/download/luhacovice_cj1.pdf>.
- [29] ONLINE TRAVEL SOLUTIONS. *ZOO Lešná – historie a současnost*. [online]. [cit. 2013-03-10]. Dostupné z: <<http://www.zoo-lesna-zlin.cz/historie-a-soucasnost.php>>.
- [30] VALAŠSKÉ MUZEUM V PŘÍRODĚ. *Prohlídka muzea – o muzeu*. [online]. 2013 [cit. 2013-03-12]. Dostupné z: <<http://www.vmp.cz/cs/navstevnici-prohlidka-muzea/o-muzeu/>>.
- [31] BATA CANAL. *Baťův kanál – historie*. [online]. [cit. 2013-03-15]. Dostupné z: <<http://www.batacanal.cz/pruvodce/mapy/info1.html>>.
- [32] BATA CANAL. *Baťův kanál – současnost* [online]. [cit. 2013-03-15]. Dostupné z: <<http://www.batacanal.cz/2007/cz/cojebk/index-f.htm>>.

- [33] ZLIN FEST. *Zlín film festival – základní informace*. [online]. [cit. 2013-03-23].
Dostupné z: <<http://www.zlinfest.cz/cs/2013/o-festivalu/zakladni-informace>>.
- [34] SLOVACKÉ MUZEUM. *Slovácké muzeum – objekty a expozice*. [online]. [cit. 2013-03-23]. Dostupné z: <<http://www.slovackemuzeum.cz/doc/8/>>.
- [35] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Geografická mapa kraje*. [online]. 2013 [cit. 2013-03-25]. Dostupné z:
<[http://www.czso.cz/xz/redakce.nsf/i/geograficka_mapa_kraje/\\$File/13-720108m41.jpg](http://www.czso.cz/xz/redakce.nsf/i/geograficka_mapa_kraje/$File/13-720108m41.jpg)>.
- [36] TOP VÝLET. *Fotografie – zámek Kroměříž*. [online]. [cit. 2013-04-20]. Dostupné z: <<http://www.topvylet.cz/index.php?detail=138>>.
- [37] ZOO ZLÍN. *Mapa zoo*. [online]. 2012. [cit. 2013-04-20]. Dostupné z:
<<http://www.zoozlin.eu/mapa-zoo>>.
- [38] TRAVEL GUIDE. *Fotografie – Květoslav Králík (Svatý Hostýn)*. [online].
1998 – 2012. [cit. 2013-04-20]. Dostupné z:
<<http://www.travelguide.cz/cz/turistika/sakralni-pamatky-a-poutni-mista/svaty-hostyn>>.
- [39] LUHAČOVICE. *Fotografie – Jurkovičův dům*. [online]. [cit. 2013-04-20]. Dostupné
z: <<http://www.luhacovice.cz/1707-architektura>>.
- [40] HOTEL KAHAN. *Fotografie – Valašské muzeum v přírodě*. [online]. [cit. 2013-04-20]. Dostupné z: <http://www.hotelkahan.cz/skanzen_cz.htm>.
- [41] ZÁMEK BUCHLOVICE. *Fotografie – zámek Buchlovice*. [online]. 2013 [cit. 2013-04-20]. Dostupné z: <http://www.zamek-buchlovice.cz/data/editor/0cs_4.jpg>.
- [42] ROŽNOVÁK. *Fotografie – kaple sv. Cyrila a sv. Metoděje*. [online]. 2010-2013 [cit. 2013-04-20]. Dostupné z: <<http://www.roznovak.cz/roznov-pod-radhostem-a-okoli-1-327.html>>.

Seznam zkratek

WTO (UNWTO) – Světová organizace cestovního ruchu (United Nation World Tourism Organisation)

CR – cestovní ruch

ČR – Česká republika

ORP – obec s rozšířenou působností

ÚÚR – Ústav územního rozvoje

CHKO – chráněná krajinná oblast

NPR – národní přírodní rezervace

A.T.I.C. – Asociace turistických a informačních center České republiky

UNESCO – Organizace Spojených národů pro výchovu, vědu a kulturu (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization)

SWOT – Strengths (silné stránky), Weaknesess (slabé stránky), Opportunities (příležitosti), Threats (hrozby)

Prohlášení o využití výsledků bakalářská práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB – TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB – TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB – TUO;
- bylo sjednáno, že VŠB – TUO, v případě zájmu z její strany, uzavře licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB – TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB – TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Uherském Hradišti dne 10.5.2013

Lucie Brázdilová

Jméno a příjmení studenta

Seznam obrázků

Obrázek č. 3.1. Turistický potenciál cestovního ruchu za obvody ORP

Obrázek č. 4.1. Mapa Zlínského kraje

Seznam tabulek

Tabulka č. 4.1. Infrastruktura železniční a silniční dopravy v krajích

Tabulka č. 4.2. Dopravní infrastruktura Zlínského kraje

Tabulka č. 4.3. Hromadná ubytovací zařízení ve Zlínském kraji

Tabulka č. 4.4. SWOT analýza

Seznam grafů

Graf č. 5.1. Rozdělení respondentů podle pohlaví

Graf č. 5.2. Rozdělení respondentů podle věku

Graf č. 5.3. Nejnavštěvovanější atraktivita v kraji

Graf č. 5.4. Nejatraktivnější kulturní akce ve Zlínském kraji podle respondentů

Graf č. 5.5. Spokojenost respondentů s nabídkou kulturních akcí

Graf č. 5.6. Rozdělení respondentů podle využívání cyklostezek

Graf č. 5.7. Spokojenost respondentů s propagací Zlínského kraje

Graf č. 5.8. Rozdělení respondentů podle využívání služeb informačních center

Graf č. 5.9. Rozdělení respondentů podle toho, zdali by ve Zlíně uvítali aquapark

Graf č. 5.10. Rozdělení respondentů podle toho, zdali navštívili Kongresové centrum

Seznam příloh

Příloha č. 1. Mapa

Příloha č. 2. Obrázky

Příloha č. 3. Dotazník